

KRISLAI

"Aidas" ir Aidiečiai.
Drg. Saklatvala.
Anglų Kalba.
Dienraščio Klausimas.

Rado M. Rambus.

Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis.
Išleina Kasdien Apart
Nedėdienių.

L A I S V E

LITHUANIAN DAILY

Darbininkai Visų Šalių, Vienytės! Jūs Nieko Neprašaimėte, Tik Retėžius, Laimėsite Pasaulį!

No. 223

TELEPHONE STAGG 3878 Brooklyn, N. Y., Subata, 19 d. Rugsėjo (September), 1925

Pavienio Numerio Kaina 4c.

Metai XV, Dienraščio VII

Komunistų Persekiojimas Francijoj Didinasi

PARYZIUS. — Valdžia jau pradėjo naudoti aštrias priemones prieš komunistus, kurie nors neskaitydami, tačiau pajėgia pridaryti daug nesmagumų valdžiai vedime karo prieš maurus.

Du karinio laivo Voltaire jūreiviai nusmerkė trims metams katogros; trys komunistų dienraščio Humanite štabo nariai apkaltinti už išspausdinimą straipsnių, agituojančių prieš karą, ir Joseph Barel, mokytojas, apkaltintas už tai, kad jis šaukė mokytojus į streiką protestui prieš vedimą karo Morokkoje.

Vokiečiai Darbiečiai prieš Lore ir Lorizmą

NEW YORK. — Šio miesto vokiečiai darbiečiai, laikytame savo susirinkime Vengrų svetainėje, priėmė vienbalsiai rezoliuciją, užsimerkiantį Lore, kuris skerspajiniuoja bolševizacijos darbą. Dalyvavo virš 100 narių.

Užmušė Meksikiečių Valstiečių Vadą

MEXICO CITY. — Iškilusioje kovoje laike apvaikšiojimo nepriklausomybės, likosi užmuštas agraričių (valstiečių) vadas, generolas Francisco Barbosa. Jis žuvo Puebla valstijoje.

900 Kaimų Apsemti Potvinio Santunge, Činijoj

PEKINAS. — Išsiveržus Geltonosios upės vandeniui apie 900 kaimų tapo apsemti. Daugybė gyvasių pražuvo. Nemažai turto sunaikinta. Potvinis siaučia Santungo provincijoj.

FLORENCIJOJ SUAREŠTUOTA 100 KOMUNISTŲ

Valdžia Džiaugiasi Sugriebusi Raudonųjų Lizdą; Manoma, Kad Pavyko Užgriebti Patsai Komunistinio Judėjimo Centras Italijoj; Moterys Darbininkės Ieina Areštuotųjų Tarpan.

FLORENCIJA, Italija. — Suėmimas čionai 100 komunistų, rokuojama užgriebimų paties lizdo bolševikų, kurie norėję nuverstį puodą-ja fasistų valdžią. Paimta daug literatūros ir dokumentų, rodančių, kad komunistai yra pasirengę imti galią į savo rankas prie pirmos progos.

Tarpe suareštuotųjų yra Fosco Frizzi, 24 metų amžiaus komunistas studentas. Jis buvo jaunų komunistų lygos sekretorium ir galva vietinio komunistinio judėjimo. Kiti sumtiėjai yra darbininkai arba studentai. Suimta keletas moterų,

Iki šiol Britanija laiko pavergusi milijonus Rytų tautas — Indiją, Aigiptą — bet rūpintis jos sukils, tai visiems pasaulio imperialistams bus ankšta. Nesileidimas Amerikon induso komunistų Saklatvalos kels tuos šimtus milijonų ir prieš, Wall gatvės valdytojus.

Nušovė Pačią ir Paskui Save Revolveriu Nusidėjo

CEDAR RAPIDS, Iowa. — Leo Novotny, turtingas fermerys, gyvenęs netoli Swisher, nušovė savo jauną, 22 metų amžiaus, pačią ir paskui pats save nusidėjo. Priežastis — nesutikimas šeimynoje.

Francūzai Paėmė iš Maurų Bibanę Miestą; Daug Krito

FEZ, Morokko. — Francijos armija Morokkoje pagaliau po ilgų ir sunkių mūšių atkariavo Bibanę miestą. Daug kraujo pralietas iš abiejų pusių. Nuostoliai esą dideli.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

KOMUNISTŲ BYLOS

Kaunas. — Kariuomenės teismas nutarė š. m. gruodžio mėn. pabaigoj pradėti didžiųjų komunistų bylų nagrinėjimą.

PROF. VOLDEMARO BYLA

Kaunas. — Rugsėjo mėn. pradžioj Kauno apygardos teisme bus peržiūrėta prof. Voldemaro byla, kurioj jis neseniai buvo nuteistas 2 mėnesiams kalėti už Gabrio-Paršaičio šmeižimą spaudoje.

NUSIZUDĖ

Joniškis, Šiaulių apskr. — Rugsėjo 29 d. iš ryto p-lė Bauzytė, apie 16-17 m., iš Joniškio nuėjus į Satkūnus paklišo galvą po traukinį, kuris galvą nupjovė. Savizudystės priežastis esanti būk meilė.

Del Studentų Ekskursijos į Maskvą

Kaunas. — L. U. Studentų D-jos valdyba praneša visiems draugams-ems, įsirašiusiems ekskursuoti į Maskvą, kad ekskursijos nebus, nes U-to rektorius kun. Bučys uždraudė.

I Kauną atvyko Amerikos firmos "Remingtono" įgaliotinis p. Girsavičius baigti su Lietuvos vyriausybe derybas del teikiamos Lietuvai tos firmos paskolos.

Kaip Lietuvių Deržimordos Elgiasi su Žmonėmis!

Šiauliai. — Rugsėjo 11 d. I polic. Tautvaisas išėjo girtas iš I nuov. polic. virš. Bielskio buto, gatvėj susitiko parvažiuojantį vežiką Gautakį ir įsakė nuvežti jį I nuovadą. Nuvežus nuovadą pasisaukė vežiką ir vieton užmokėsni pradėjo plūsti, kam gatvė prieš jį neseniai buvo sodnelio nenuvalyta. Vežikui pradėjus aiškintis, kad jis vežikas, o ne gatvių valytojas ir kad jis visai kitoj pusėj miesto gyvenęs, smarkus policininkas pareiškė, "man pavesta viršininko daboti, kad gatvės būtų švarios" ir trenkė vežikui į veidą; bandė išsiimti brauningą; jeigu kiti policininkai nebūtu sulaukę, kažin kuom būtų užsibaigę.

I PROTESTĄ!

Sekantįjį panedėlį, rugsėjo 21 d., 5 val. vakare, ant Union Square, New Yorke, įvyks didelis masinis mitingas užprotestavimui prieš Washingtono valdžią, kuri neįsileidžia Britanijos komunisto, d. Saklatvalos, į Ameriką. Kalbės geriausi kalbėtojai. Visi darbininkai kviečiami dalyvauti. Mitinga ruošia Amerikos Darbininkų Partijos Antras Distrikatas.

KELLOGG YRA MELAGIS IR ŠMEIŽIKAS, SAKO KOMUNISTAS SAKLATVALA

Komunistų Atstovo Kalba Nebuvo Teisingai Cituota; Jis Protestuoja ir Pasiuntė Protesto Kablegramą Borahui; Pastarasis Gins Draugą Saklatvalą Jungtinių Valstijų Senate.

Amerikos Darbininkų Partija šaukia Protesto Mitingą Reikalavimui Įsileist Saklatvalą Amerikon.

LONDONAS. — "Jei aš atvykčiau į Ameriką, tai į dešimt minučių aš parodyčiau, kad Amerikos valstybės sekretorius Kelloggas yra melagis ir šmeižikas", pareiškė Anglijos parlamento narys Sarpurdži Saklatvala, indusas komunistas, kuris norėjo atvykti į Ameriką ir dalyvauti Pasaulio Tarp-Parlamentarinėj Konvencijoje, bet Kelloggas jo neįsileido kaipo revoliucionieriaus. Jei Amerikos žmonės tik pareikalautų, tai Saklatvala ir dabar važiuos Amerikon, nepaisydamas Kelloggo.

Neteisingai Citavo Jo Kalbą.

Saklatvala skelbia, kad Kelloggas tiksliai neteisingai citavo jo kalbą, pasakytą Anglijos parlamente apie dalykų stovį Indijoj. Jei Kellogg būtų pacitavęs tik vieną sakinį, pasakytą anksčiau, tai visai kitokia prasmė būtų buvusi. "Pagaliaus, sako draugas Saklatvala, jeigu ta kalba nebuvo pavojinga Anglijos parlamente pasakyti, tai ką ji būtų padariusi Amerikoje, jeigu aš ją būčiau ir sakęs. Bet komunistas tvirtina, kad jis neturėjęs jokios intencijos kalbėti prieš Jungtinių Valstijų valdžią.

Kodel Jo Neįsileidžia?

Toliau Saklatvala išrodė, kad Amerikos valdžia jo neįsileidžia tik todėl, kad jis atstovauja darbininkų klasės reikalus. Jei į Ameriką atvažiuotų Mussolini, buvusis Portugalijos karalium Manuel, kuriuodu stovja už juodas diktatūras, aišku, kad jie gautų draugišką sutikimą Amerikoje.

Protestas McKinley.

Drg. Saklatvala pasiuntė protestą Amerikos parlamentaristų delegacijos pirmininkui William McKinley. Jis taipgi pasiuntė protesto laišką Amerikos konsulatui Londone, kuris davė vizą, o paskui atšaukė ją.

Reakcionieriai Džiaugiasi

Valdininkai, atskiri kapitalistai ir kapitalistų laikraščiai nesitveria džiaugsmu del neįsileidimo Saklatvalos į Ameriką. Netgi tie du delegatai — Woodcock ir Bird — kuriuodu atsisakė važiuoti į Ameriką tik dėlto, kad Saklatvala važiuoja, dabar atmainė savo nuomonę. Tuli unių reakcionierių vadai sako, kad šis Kellogggo žyris suteiks komunistams didelį smūgį sekantjoj konvencijoj Angli-

jos Darbo Partijos, kurią komunistai norį užkariauti. Bet socialistų redaguojamas Daily Herald užtaria Saklatvala ir smerkia Amerikos valdžios kvailus žygius.

Liberalų Pažvalgos.

Kairesnieji liberalai ir jų laikraščiai, atsargiau besiorientuojanti dienos klauimais, numato visai ką kita iš šito Kellogggo darbo. Jie tvirtina, kad Amerikos valdžia labai pasitarnavo komunistams visam pasaulij. Dabar jie labai išsigarsins, gaus daug narių į savo partijas ir sykiu pasės neapykantos prieš kapitalistų valdžią. Patsai Saklatvala pagarsės daug labiau ir su jo kalba ir raštu kiekvienas geriau skaitysis.

Borah Gins Komunistą.

Washington. — Senatorius Borah, pirmą kartą už rubežinių reikalų senato komisijos, pasiryžęs ginti Saklatvalą. Jis eis pas sekretorių Kelloggą ir reikalautų paaiškinimo. Senatoriaus nuomone, Saklatvala savo revoliucinę prakalbą, dėl kurios Kellogg jo bijosi įsileisti, sakė Anglijos parlamente. Jis kalbėjo ne apie komunizmą, bet apie Britanijos imperializmą, nušviedamas pasibaisėtiną padėtį Indijoj. Jeigu Amerika išeina prieš Saklatvalą tik dėl to, reikiška, jinais išeina prieš Indiją ir kitus pavergtus kraštus. Borah sako, Saklatvala turi atvažiuoti į Ameriką ir kalbėti toje konvencijoje ką tik jis nori, kol jo kalba nesipriešina Amerikos įstatymams.

Amerikos Komunistų Partija Protestuoja.

Aplaukius žinią apie neįsileidimą Saklatvalos, Amerikos Darbininkų Partijos Antrasis Distrikatas (New Yorke) tuojau išleido protestą prieš valdžią, reikalaujdamas įsileisti Saklatvalą. Tam tikslui Distrikatas šaukia protesto masinį mitingą, kuris įvyks panedėli, 5 val. vakare, ant Union Square, New Yorke.

Amerikos Civilinių Laisvių Gynimo Unija (liberal organizacija) taipgi išleido protestą prieš Amerikos valdžią ir sykiu šaukia protesto mitingą.

VIENA. — Buvusis Rusijos caro armijos pulkininkas Borominas ir du kiti "baltieji" rusai kontr-revoliucionieriai sumti čionai. Jie kaltinami suokalbų išdraskyti Sovietų Atstovybės namą čionai.

JEDO SKAITYMAI

SYVIO SUSIVIENIJIMAS VADOVELIS OKINANTI ENKA

U BALSAS Brooklyn, N. Y.

JU KRAUTUVE

U BALSAS Brooklyn, N. Y.

CLOTHING CO.

Automobilių DIRBTUVĖ

SCHOOL

PECIALISTAS

BALSAS

BALSAS

BALSAS

BALSAS

BALSAS

BALSAS

BALSAS

BALSAS

BALSAS

BALSAS

BALSAS

BALSAS

BALSAS

BALSAS

BALSAS

BALSAS

BALSAS

BALSAS

BALSAS

BALSAS

BALSAS

BALSAS

BALSAS

BALSAS

BALSAS

BALSAS

THE LITHUANIAN DAILY "LAISVĖ"

Published by Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc. Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

APŽVALGA

TEBESIDŽIAUGIA MACDONALDO DARBAIS.

Menševikų "Naujienos", rugs. 15 d., atkalba "visų šventų" litaniją už darbus socialisto MacDonaldo, kuomet jis buvo Anglijos monarchistinės valdžios premjeras. Pasiskaitykite:

Priimtas, ačiū MacDonaldo tarpininkavimui, "teksperų raportas" (Dawes'o planas), metai laiko atgal, reikė galutinai persilaužimą Europos tarptautinėje politikoje nuo karo prie taikos. Tikrai dėl to kad jisai buvo priimtas, šlandie gali būti šaukiama ir augščiausiu minėtoji "saugumo konferencija", kuri, reikia tikėtis, praskins dar platesnį kelią pasauliui į pastovią taiką.

Ūt kuomi tebesidžiaugia mūsų menševikai, tai Dawes'o planu, kuris pavergia Vokietijos darbininkus po Amerikos ir Anglijos bankierių letena. Džiaugiasi jie dar ir po to, kai šiomis dienomis kone vienbalsiai Anglijos Darbo Unijų Kongresas, atstovaujantis šešius milijonus organizuotų darbininkų, griežtai pasmerkė šitą planą. Pats MacDonaldas tame kongrese dalyvavo ir net ir progos negavo tą savo kraugerinę Dawes'o planą apginti, taip buvo įtūžęs ant to judošiaus Anglijos darbininkai.

Tai dar ne viskas. "N." toliau gieda:

Nors MacDonaldui paskui teko užleisti savo viešą konservatorių, bet ir šie turi vesti užsienio politiką daug mažai tomis pačiomis vėžėmis, kurias jau įstatė socialistinė valdžia.

O kas ta politika? Nugi grynai imperialistinė, kruvinas pavergimas Indijos ir Aigipto. Būdamas premjeras socialistas MacDonaldas kumštini grūmojo pavertosioms kolonijoms, tą patį dabar daro konservatorių valdžia. Mūsų menševikai sveikina šitą imperialistinę politiką. Tuo tarpu Anglijos Darbo Unijų Kongresas ir šitą "kilnų" MacDonaldo darbą griežtai pasmerkė ir pasireiškė už kolonijų paliosavimą.

O KAIP SU FRANCŪZAIS?

"Naujienos" neaplenkia nepabagaslovinusios ir savo draugų francūzų socialistų. Girdi, ir jie uoliai darbavosi delei taikos!

Mes klausiamo: O kas padėms Francijos imperialistams surengti karą Afrikoje? Argi šitą imperialistų karą su pavertaisiais maurais Francijos socialistai nepaskelbė apsigynimo karu ir nebalsavo už karo kreditus?

AMŽINA TYLA.

Lietuvių menševikų laikraščiai kaip susitarę tyli apie atsibuvusį Anglijos Darbo Unijų Kongresą. Juk tai be galo svarbus įvykis tarptautiniam darbininkų

judėjime. Visados tie laikraščiai statydavo Anglijos darbininkų judėjimą už pavyzdį kitų šalių darbininkams. Sakydavo: Žiūrėkite, kaip puikiai socialistai vadovauja Anglijos darbininkams!

O kodel dabar tokia tylą užviešpatavo? Kas pasidarė? Kur dingo iš menševikiškų gazetų špaltų tasai "pavyzdingas" anglų judėjimas?

Atsakymas ve kame: Anglijos darbininkai nušluostė nosį socialistams judošiams. Unijų kongresas priėmė rezoliuciją už įvedimą dirbtuvių komitetų, už tarptautinę darbo unijų vienybę, griežtai pasmerkė Dawes'o planą, pareikalavo, kad būtų paliosuotos Anglijos kolonijos. Prieš visas šitas rezoliucijas socialistai Thomas ir MacDonaldas piestu stojo. Bet jie tapo suplikti ir turėjo nosis nuleidę atsisėsti.

MAINIERIAI, EIKITE Į SAVO MITINGUS!

Angliakasių unijos 1174 skyrius turi apie 1,100 narių, bet į susirinkimą atsilankė tik 36 nariai. Ar tai čia ne apsilėidimas pačių angliakasių? Jei gi patys darbininkai nesilanko į susirinkimus, tai tuomet kaip viršininkai nori, taip ir elgiasi. Buvo pranešta, kad pasilikę dirbamie pečkūriai, kurie palaiko pečiuose ugnį ir tie darbininkai, kurie prižiūri pompas, kurios vandenį pompuoja; taip gi dirbą ir elektrikeriai. Viso dirbą apie 15 darbininkų. Taip gi buvo pranešta, kad vienas darbininkas dirbęs, tai jam liepta eiti namo ir dar paskui jį nubaudė \$10 už tai, kad laike streiko dirbo. Mat, jis nesiklausė unijos viršininkų, ar gali toje vietoje dirbti, bet pats nuejo.

Angliakasiai turėtų nors laike streiko lankytis į susirinkimus, nes kitaip kaip viršininkai norės, taip ir pasielgs.

Nors dabar bedarbė, darbininkai streikuoja, vienok girtuoklystė labai didelė, į tai visai nekreipiama jokios dėmes. Pragrė savo pinigų, bėga kitur darbo jieskoti, nes badas gresia, neturi už ką nusipirkti pavalgyti. Jeigu visi darbininkai taip elgtųsi, visi važiuotų į kitus miestus darbo jieskoti, tai kas būtų su mūsų streiku, kas jį laimėtų? Apie tai tokie darbininkai nepagalvoja.

Daugiau susipratusiems darbininkams reikėtų dabar pasidaruoti tarpe tamiesniu, reikėtų perėti per stubas ir užrašinėti darbininkiškus laikraščius. Tulas žmogelis parėjo vakare namo ir, kaip sako, gorokai apsišvietęs, užsidėgė cigareta ir atgulė į lovą. Tuo tarpu cigaretas iškrito iš dantų ir užsidėgė lova. Reikėjo pašaukti gaisrininkus, kurie užgesino ugnį. Kitas vyrukas, geras katalikas, vėlai vakare parėjo namo girtas ir vos spėjo įeiti į stuba, kaip krito ant grindų ir tuojaus numirė. Nespėjo nei kunigėlį pašaukti. Dabar nežinia kur jo dūšėlė randasi. Juk jis visą laiką buvo geras katalikas, o tokia mirčia numirė.

Vėjo Vaikas.

DARBININKŲ SVEIKATA

DR. J. J. KASKIAUCIUS

VYRIAUSI MŪSU ORGANIZMO VALDONAI

(Tęsa)

Jei pasitaiko moteris su adrenaline liauka didesnio veiklumo, tai ji esti, lyg koks vyras: drąsi, greita, mitri, gal net per daug šiurkšti, šiurkštesnė, negu moteriai "pritinka".

Atbulai, kas apsigimsta su silpnoka arba menka antinkstine liauka arba kam kokia liga tąją liauką pagadina, tai tokie esti silpni abelnai; jų lyties organai esti maži, menkai išaugę arba menkų gabumų parodo. Raumenys tokiems irgi esti liauni, minkšti; kraujospaudimas nepaprastai žemas gyslose, kraujų apytaka tingi, neveikli, oda pamėlynavusi, šlakuota, dėmėta, vietomis rudai nuplėmuota.

Toliau susipažin sim e smulkiau su šitos liaukos, kaip ir kitų liaukų, savybėmis, su tuo dideliu vaidmeniu, kokį jos vaidina žmogaus gyvenime. Dabar, iš pradžių apsiribosime tik bendru, paviršutiniu aprašymu, kad paskui būtų lengviau orientuotis didžiulėje medžiagoje apie tas aklausias liaukas.

2. Pailgoji kaklo liauka arba tiroidinė liauka yra irgi labai svarbi, viešpataujanti liauka. Nors ji skaitosi viena, bet būtų ji galima vadinti ir poruota liauka, nes ji susidaro iš dviejų stambių pusių, kurios laikosi užgule aplink žemutinę "Adomo obuolio" dalį, aplink tiroidines (gerklinės) kremzlės apačią, o iš priekio tvedvi pusi sujungta siaura plona juostele. Apart pačios šitos dvilypės liaukos, gamta dar gi parūpino žmogui po keletą mažesnių tiroidinių liaukų. Yra tai tiroidinės liaukos audinių kuokštelės arba gūstelės, išmėtytos šian ir ten išilgai kvėpuojamąją gerklę.

Paprastai pailgoji kaklo liauka nėra galima kakle niekuo ypatingu paženklinėti, jos kaip ir nesimato. Bet, kada ji išaugusi esti didesnė, tai tokių žmonių kaklo apačia iš priekio esti storesnė ir tatoi vadinama gūžiu. Gūžys dažniau pasitaiko pas moteris neštumo laikotarpiu.

Šita liauka išduoda iš savęs ir stačiai kraujan išsunkia labai svarbių išskyrų bei syvų. Tie syvai daug padeda žmogui išnaikinti iš kraujų tulus nuodus, kraują jie, pravalo ir gaivina. Jie taipgi reguliuoja žmogaus ūgį, jo svarumą, didumą; jie žymiai paliečia kūne medžiagų besikaitaliojimą, priduoja nervams ir smegeuims ypatingos energijos. Ir daug ką kita pailgoji kaklo liauka žmogaus organizmui suteikia. Apie tai pasikalbėsime kiek paskiau.

Keno šita liauka esti per daug veikli arba peraugusi, iš pat prigimties, tokie užaugę dideli, esti vienok nervuoti ir netvirtai. Syvų perviršis veikia nebe gerai ir trandmo visio organizmo normalų gyvenimą. Daug dažniau pasitaiko, kad pailgoji kaklo liauka ima eiti didyn arba veiklyn, žmogui jau suaugusiam. Lietuviškai tai

vadinama gūžiu. Žmogus tada lieka labai neramus, labai nervuotas. Visa jam išvaizda esti, lyg labai išsigandusio žmogaus. Akys per daug esti išvirtę, plačiai atdaros. Gyslos smarkiai tvinksi kakle ir visam kūne. Širdis tvaksi per daug tankiai, du ir net tris kartus dažniau, negu sveiko žmogaus. Rankos, kojos dreba, prakaitas per daug žmogų pila, svoris puola žemyn.

Kitai esti, kada ta pailgoji kaklo liauka esti kam persilpna iš mažens. Tokie nabagai neužaugo, sukiužėliai esti. Menki kūnu ir da menkesni protu, silnapročiai rykštukai, kretinai. Ir stebėtina, kaip žymiai jiems ima visais atvejais geryn eiti, kada jiems duodama regulingai tiroidinės liaukos preparatų, vaistų. Jie gražiau auga ir tobulinasi fiziškai ir protiškaai. (Dar bus.)

Įtempta Kova Tarp Anglų ir Amerikos Laivų Savininkų

Anglija turi pasažyrinių ir prekybos laivų, galinčių vežti 21,875,000 tonų; Amerika turi tokių laivų, galinčių vežti 15,956,967 tonus.

Per paskutinius penkerius metus tęsiasi krizis tarptautinėje laivyninkystėje. Amerikoje rigošo dyki daugybė laivų, galinčių vežti 4,255,000 tonų; Anglijos prieplaukos teikiu laivų veltui mirksta ir rūdija iki 1,130,000 tonų. Bet kas ypatingai svarbu; tai kad dykai stovintys laivų skaičius Anglijoje nepalyginamai sparčiau didėja, negu Amerikoje. Nuo 1925 metų sausio 1 d. iki liepos 1 d. dykų laivų skaičius Amerikoje pakilo tik pusę nuošimcio, o Anglijoje 60 nuošimčių.

Tarp įvairių šalių eina kova už gavimą išvažiojimų laivais. Bet aštriausia kova—tai tarp Amerikos ir Anglijos. Amerika per karą prisistatė eibes naujų prekybos laivų; didelė dalis tų laivų beveik veltui parduota privatiniams Amerikos kapitalistams; likusioji dalis irgi skubiai pardavinėjama.

Amerikiniai laivų savininkai su pagelba tų, galima sakyti, veltui gaunamų iš valdžios laivų, daro smarkias varžytines (konkurenciją) Anglijos laivams.

Per karą ir po karu, Amerikos prekės (tavorai) užkariavo didžiules pasaulio rinkas, kurioms pirmiau prekes statydavo Anglijos fabrikantai, kur jas gabendavo Anglijos laivai. Dabar tai "darbą" žymia dalim atlieka Amerikos kapitalistai, naudodami savo šalies laivus.

Kad atsilaikyt lenktynėse su Amerikos laivais, tai Anglijos laivų savininkai pasiryžo penkiems doleriai numušti algas savo jūrininkams bei laivų darbininkams. Anglijos jūrininkai pasipriešino, išėjo streikan. O Amerikos darbininkų buržuaziniai vadai Green'ai, Furuseth'ai ir kiti nešaukia streikan šios šalies laivų darbininkus; jie tarptautiniai streiklaužiantai. Tiktai IWW Jūrininkų Unija skelbia jūrininkų streikus New Yorke ir kitose prieplaukose.

Bet jeigu Anglijos jūrininkų streikas bus sulaužytas, jeigu jiem darbo mokesnis bus nukapota,—tai paskui ir amerikiniai laivų savininkai drąsiau kapos mokesnį savo jūrininkam. Amerikos Darbininkų Partija todėl ragina šios šalies jūrininkus, kad stoty visi streikan išvien su draugais angliais. Tik bendrai kovodami, vieni ir kiti tegalės apginti savo reikalus. V. D.—tis.

JUOKAI NE JUOKAI

Būta Patrioto.

Kartą įlindus plėšikui į primą stubą ir besidarbojančiam, pasigirdo žingsniai. Pėšikas palindo po lova ir laukė, kas bus. Kaip štai patigusia skambinimas ant piano "The Star Spangled Banner". Pėšikas išlindo iš po lovos ir atstojo nusimėges kepturę.

Vykdo Socializmą.

Grigaitis, dažinojęs, kad draugas R. MacDonaldu buvo silnankes į svečius pas karalių Jurgį, atsisėdo iš gilumos laides. "Oh, viešpatie augštasias, kad tai aš būčiau į kelimėse, tai visiems lietuviškiems kvailiams bolševikiškams parodyčiau, kaip mes mokame puikiai vykdyt socializmą."

Teisingas Džiaugsmas.

Michelsonas, perskaitys Europie MacDonaldo atsilikimą pas karalių į svečius, pasėdo džiaugsmo, perkando planus, kotą ir susuko: "Dar vienas žingsnis pirmyn!"

GEGUŽIS: Kas atsitiko? MICHELSONAS: Na, MacDonaldas piraišys ir pas karalių Jurgį prie socialistų partijos. Ar tai nerėškia, kad tuoj socializmas įvyks? GEGUŽIS (peržvelgęs): Tasą tu, Stasiuk, sakai. Žinai, pirmyn prie socializmą.

Amerikoniški Spirgučiai.

Jei semmergė gausa būna, tai ji mano, kad tai reikia pasyma būt suziudotine.

Jei semmergė gausa būna, nuo jauno vaikino, tai jaunas taip smagiai, kaip kamu gėdadinė pargrūžis nuo šilų vėdenu.

Sešiolikinė senbernius gali sikratyti nuo savęs tik suaugusį skarelėna.

Laimingiausias senbernis, kuris turi jauna, smagiai gėdadinė, o seną, gramėdą padorių.

Jei visi tautiški didvyrai taip dirbtų del Lietuvos laika, kaip Scrantono tautiški lyderiai, tai Lietuvos žemlapis sušūdetų iš kazryrų.

Kaip sau norite, bet galbūt mui Sirvydo fondas yra reikalingas, nes kitaip jis gali pradėt kovą prieš lietuvių tautą. Šliupas kada pirkto kiaušius, kad atgaivint lietuvių tautą. Sirvydas gali pirtk tautai, užleist Kauno miestą, kad išnaikint lietuvių tautą. Vyrai, prie darbo, nes kitaip, tai nei vienas lietuvis nepasiusikt Kaune už kampo, kaip Sirvydas paleis kiaušiu užkariaut. O tada ir Grigaitis minios galės iškrikti, kaip Grigaitis.

Vargo Vaikas.

VANAMIE, PA.

Kaip žinoma, maitinamie streikuoja nuo 1 d. šio mėnesio. Viskas labai ramiai, niekama. Vieni streikeriai mie sėdi, kiti važinėja užpažeriais, kad prateidus smagiai laika.

Rugsėjo 8 d. buvo šaukiamos unijos skryžiaus susirinkimas iš 800 narių, į susirinkimą silnankė tik 16 narių ir kaptetas. Buvo laiškas nuo Virginijos mainieriu, kurie streikuoja 17 mėnesių; jie sėdės pas mus pagelbos. Bet sėdės viršininkai nelendo, kalbėti apie tą laiką, tuojau jie pasinėti į gurbą. O kiti vienas viršininkėlių buvo mitykų, jie teismą patiosios, už tai jam užmokegio net 500.

Kadangi dabar streiko maitinamie ir susirinkimus nutarė ne kytį tik sykį į mėnesį. Maitinamie darbininkai nedirba, streikuoja, tai ir susirinkimų nereikia. Čia miesčiuokas nedidėlis, lietuvių gyvena apie 150 žmonių ir keletas pavienių. Visas miestukas priklauso Lehigh and Wilkes-Barre Coal Company. Visi darbininkai gyvena kompanijos stubose, todėl keletą biznierių. Kompanijos kompanija ir valdo. Jie kaip nori, taip elgiasi, darbininkai būjo, kad jų stubų neisvartų. Petriškis.

KAI NE JUOKAI

Būta Patriota

Į jūdus plėkūni...

Ykdo Socializmas

itis, dažniau...

ngas Džiaugsmas

sonas, perskai...

koniški Spirgučiai

senmergė gauna...

kinė senberniukas

nuo savęs tik...

si tautiški didvyrai

otų del Lietuvos...

o tada ir Grigorius

dės išskirti, kai...

ANAMIE, PA

zinoma, malm...

8 d. buvo su...

vyriaus susirink...

17 mėnesių, bet...

ininkai neleid...

ori, taip elgia...

i būjo, kad...

APŠVIETOS KLAUSIMAS MŪSŲ KOMUNISTŲ PARTIJOJE

Persioorganizavimas dirbtuvių lyranduolių (kuopelių) pamatais Darbininkų (Komunistų) Partijos tai tik viena fazė bolševizacijos. Kita fazė tai yra narių apšvietimas, pamatinis susipažinimas ne tik su tuojautinėmis, bėganciomis partijos problemomis, bet ir su komunistų taktika ir principais. Mūsų darbas masėse nebus pasekmingas, jeigu mes eisime akių plotu, svyruosime, griebsimės sen, griebsimės ten, darysime klaidas viena ant kitos. Reikia pažinti savo kelius ir žingsnius, jeigu norime nuveikti didelių darbus klasių ko-

Vasaros karščiai jau pradžioje ir laikas atgaivinti lavinimosi darbą mūsų koopose. Viena labai bloga miltis yra įsigyvenusių mūsų draugų gausė ryšyje su savitarpiniu lavinimusi, kuri reikalauja išraiškos štai jina: Draugai mano, kad lavinimosi darbas galimas tik tenai, tik didmiesčiuose, kur randasi vienas kitas daugiau prasilavinęs draugas. Kur nesiranda tokių draugų, tai, girdi, kas iš mūsų lavinimosi išeis? Pasekmės tokios, kad tie draugai nuleidžia rankas ir jokiu lavinimusi ne užsiima.

Tiesa, pasekmingiau lavinatis tiems draugams, kurių tarpe randasi daugiau prasilavinusių. Pavyzdžiui, Chicagoje ir Brooklyne lengvesnis toje srityje dar-

KOMUNISTINIO JUDEJIMO ISTORINĖ MEDŽIAGA

Visiems Darbininkų Partijos Nariams ir Vienetams: Darbininkų (Komunistų) Partijos Tyrinėjimo Departamentas pasistatė sau už tikslą surinkti istorinius faktus ir medžiagą apie išsivystymą komunistinio judėjimo Amerikoje, ypatingos domės atkreipiant į laikotarpį nuo 1919 metų. Šis darbas reikalingas paramos visų draugų ir simpatizatorių, kurie turi kokios nors medžiagos tuo klausimu, arba žino, kur ją rasti. Šita medžiaga apima kompletus įvairių oficialių organų, išleistų įvairių komunistinių grupių, konvencijų protokolus, pildomųjų komitetų rekordus, išleistus lapelius, surašius komitetų narių, fotografijas, korespondencijas, laikraštinius arba žurnalistinius straipsnius, liečiančius judėjimo išsivystymą, jo organizacines problemas ir tt., knygas, brošiūras (išleistas komunistų, arba pašalinėjų, liečiančius mūsų judėjimą), teismų rekordus ir tt. Kiekvienas, kuris turi tokios medžiagos, prašomas tuojaus prisiusti šiuo antrašči: "Research Department, Workers Party of America, 1113 W. Washington Blvd., Chicago, Ill." Siuntėjas privalo aiškiai parašyti savo antrašči ant bundulio ir pažymėti, ar jis tą medžiagą tikrai paskolina, ar dovanoja. Tie, kurie patys neturi medžiagos, bet žino, kur galima gauti, rašykite Tyrinėjimo Departmentui apie tai, suteikdami smulkmėniškai visas informacijas. Draugų prisidėjimas prie šio darbo labai daug patarimus mūsų judėjimui. Draugiškai, Tyrinėjimo Departmentas, A. D. P., Earl R. Browder, Direktorius.

LAISKAS IŠ BERLYNO

Darbininkų Atstovų Pranešimas apie Rusiją.

Rugpjūčio 31 d. darbininkų delegacija darė pranešimą klausė aktyvūs darbininkų organizacijų veikėjai. Susidomėjimas Rusija toks didelis, kad susirinko 2000 aktyvistų, o eiliniai darbininkai, nors jiems pranešimas turėjo prasidėti 8 val. vak., jau apie šeštą val. apgulė salės langus.

Apie atstuntą valandą susirinko tiek darbininkų, kad į salę netilpo ir susirinkimas įvyko sode. Pranešimo klausyti atėjo apie 8000 darbininkų, daugumoje neutralių ar priklausanti socialdemokratinei publikai. Front Kempferių orkestra sugrojo "Varšavietę". Paskiau, kaip visuomet, publikai giedant, grojo Internacionala. Susirinkimas pradėdamas. Pranešimus daro socialdemokratai ir nei vienas prataria blogo žodžio apie Rusiją. Jie didžiuojasi tuo, kad galėjo pamatyti šalį, kur tikrai darbininkų rankose valdžia ir darbininkai tvarkosi taip, kaip nori.

"Vorwaerts", Socialdemokratų Partijos oficialis organas, buvo paskelbęs, kad visi delegacijos pranešimai, tai tik potemiada. Tai yra, Rusijos darbininkai padrodo tik tai, kas pas juos gerai ir pripasakoje, ko visai Rusijoje nesą.

NEORGANIZUOTI DETROITŲ AUTOMOBILIŲ VERGAI

Detroit, Mich., automobilių fabrikuose ir dirbtuvėse, dirbančiosios automobilių dalis, yra 200,000 darbininkų. Iš jų priklauso Amerikos Darbo Federacijos unijai tikrai "tool-maker'iai" (darbo instrumentų darbininkai). "Tool-maker'ių" ten yra tikrai vienas nuostimis, išsivyo apie 2,000 darbininkų.

Visi kiti automobilių darbininkai — tai palaida masė, ir samdytojai juos skuta, kaip išmano, pagal savo nuobūdarą. Greenai ir kiti tokie Amerikos Darbo Federacijos vadai visai nesirūpina organizuoti į uniją "paprastus" automobilių vergus. Nors Darbo Federacija nariais ne auga, bet mažėja, kasmet prarasdama dešktus ir šimtus tūkstančių savo narių, bet kad Federacijoj dar lieka pora milijonų narių, tai jos vadamams dar užtenka narių duoklių, už kurias jie gali gubernatoriškai gyventi. Organizuoti gi dar neorganizuotas minias — tai darbas, kuruo Federacijos lyderiai ne užsiima.

P. J. Conlon'as, vienas iš seniausių vice-prezidentų Masinistų Sąjungos, ir pats pareiškia, kad šimtai tūkstančių paprastų darbininkų automobilių pramonėje niekad negalės būti suorganizuoti ir amatinis unijas (geriau sakant, unijėles). Tarp tų darbininkų faktiniai nėra jokio skirtumo kas link jų išsilavinimo vienama ar kitame darbe. Jie kone visi yra tikrai masinių špykių bei krumpliai. Vienas lengvai gali užimti kito vietą prie mašinos. Tai kaip juos organizuodamas paskirtysvi į atskiras, amatinis unijėles?

Kas galima ir turi būt daroma, tai suorganizuoti juos į vieną didžiulę uniją, kuri apimtų visus automobilių pramonės darbininkus. Bet tokia pramonės unija yra griežtai priešingi Darbo Federacijos vadai-biurokratai. Pramonės unija būtų per daug galingas irankis darbininkų prieš' fabrikantus. O kadangi vyriaus Federacijos vadai yra patsidavę kapitalistams, tai jie ir purtsi nuo pramonės (industrinės) unijos, kuri sudrūtintų darbininkus. Taip automobilių industrijos vergai ir paliekami valiai dievo ir fabrikantų.

O vis delto ir automobilių darbininkai kada nors turės suorganizuoti ir pramonės unija. Ta obalsį skelbia Amerikos Darbininkų Partija ir Darbo Unijų Švietimo Lyga, ir tai obalsis, kurs pradeda leisti gilyn šaknis į darbo minio sąmonę. A/f/a.

LAISKAS IŠ BERLYNO

Darbininkų Atstovų Pranešimas apie Rusiją.

Rugpjūčio 31 d. darbininkų delegacija darė pranešimą klausė aktyvūs darbininkų organizacijų veikėjai. Susidomėjimas Rusija toks didelis, kad susirinko 2000 aktyvistų, o eiliniai darbininkai, nors jiems pranešimas turėjo prasidėti 8 val. vak., jau apie šeštą val. apgulė salės langus.

Apie atstuntą valandą susirinko tiek darbininkų, kad į salę netilpo ir susirinkimas įvyko sode. Pranešimo klausyti atėjo apie 8000 darbininkų, daugumoje neutralių ar priklausanti socialdemokratinei publikai. Front Kempferių orkestra sugrojo "Varšavietę". Paskiau, kaip visuomet, publikai giedant, grojo Internacionala. Susirinkimas pradėdamas. Pranešimus daro socialdemokratai ir nei vienas prataria blogo žodžio apie Rusiją. Jie didžiuojasi tuo, kad galėjo pamatyti šalį, kur tikrai darbininkų rankose valdžia ir darbininkai tvarkosi taip, kaip nori.

"Vorwaerts", Socialdemokratų Partijos oficialis organas, buvo paskelbęs, kad visi delegacijos pranešimai, tai tik potemiada. Tai yra, Rusijos darbininkai padrodo tik tai, kas pas juos gerai ir pripasakoje, ko visai Rusijoje nesą.

NEORGANIZUOTI DETROITŲ AUTOMOBILIŲ VERGAI

Detroit, Mich., automobilių fabrikuose ir dirbtuvėse, dirbančiosios automobilių dalis, yra 200,000 darbininkų. Iš jų priklauso Amerikos Darbo Federacijos unijai tikrai "tool-maker'iai" (darbo instrumentų darbininkai). "Tool-maker'ių" ten yra tikrai vienas nuostimis, išsivyo apie 2,000 darbininkų.

Visi kiti automobilių darbininkai — tai palaida masė, ir samdytojai juos skuta, kaip išmano, pagal savo nuobūdarą. Greenai ir kiti tokie Amerikos Darbo Federacijos vadai visai nesirūpina organizuoti į uniją "paprastus" automobilių vergus. Nors Darbo Federacija nariais ne auga, bet mažėja, kasmet prarasdama dešktus ir šimtus tūkstančių savo narių, bet kad Federacijoj dar lieka pora milijonų narių, tai jos vadamams dar užtenka narių duoklių, už kurias jie gali gubernatoriškai gyventi. Organizuoti gi dar neorganizuotas minias — tai darbas, kuruo Federacijos lyderiai ne užsiima.

P. J. Conlon'as, vienas iš seniausių vice-prezidentų Masinistų Sąjungos, ir pats pareiškia, kad šimtai tūkstančių paprastų darbininkų automobilių pramonėje niekad negalės būti suorganizuoti ir amatinis unijas (geriau sakant, unijėles). Tarp tų darbininkų faktiniai nėra jokio skirtumo kas link jų išsilavinimo vienama ar kitame darbe. Jie kone visi yra tikrai masinių špykių bei krumpliai. Vienas lengvai gali užimti kito vietą prie mašinos. Tai kaip juos organizuodamas paskirtysvi į atskiras, amatinis unijėles?

Kas galima ir turi būt daroma, tai suorganizuoti juos į vieną didžiulę uniją, kuri apimtų visus automobilių pramonės darbininkus. Bet tokia pramonės unija yra griežtai priešingi Darbo Federacijos vadai-biurokratai. Pramonės unija būtų per daug galingas irankis darbininkų prieš' fabrikantus. O kadangi vyriaus Federacijos vadai yra patsidavę kapitalistams, tai jie ir purtsi nuo pramonės (industrinės) unijos, kuri sudrūtintų darbininkus. Taip automobilių industrijos vergai ir paliekami valiai dievo ir fabrikantų.

O vis delto ir automobilių darbininkai kada nors turės suorganizuoti ir pramonės unija. Ta obalsį skelbia Amerikos Darbininkų Partija ir Darbo Unijų Švietimo Lyga, ir tai obalsis, kurs pradeda leisti gilyn šaknis į darbo minio sąmonę. A/f/a.

LAISKAS IŠ BERLYNO

Darbininkų Atstovų Pranešimas apie Rusiją.

Rugpjūčio 31 d. darbininkų delegacija darė pranešimą klausė aktyvūs darbininkų organizacijų veikėjai. Susidomėjimas Rusija toks didelis, kad susirinko 2000 aktyvistų, o eiliniai darbininkai, nors jiems pranešimas turėjo prasidėti 8 val. vak., jau apie šeštą val. apgulė salės langus.

Apie atstuntą valandą susirinko tiek darbininkų, kad į salę netilpo ir susirinkimas įvyko sode. Pranešimo klausyti atėjo apie 8000 darbininkų, daugumoje neutralių ar priklausanti socialdemokratinei publikai. Front Kempferių orkestra sugrojo "Varšavietę". Paskiau, kaip visuomet, publikai giedant, grojo Internacionala. Susirinkimas pradėdamas. Pranešimus daro socialdemokratai ir nei vienas prataria blogo žodžio apie Rusiją. Jie didžiuojasi tuo, kad galėjo pamatyti šalį, kur tikrai darbininkų rankose valdžia ir darbininkai tvarkosi taip, kaip nori.

"Vorwaerts", Socialdemokratų Partijos oficialis organas, buvo paskelbęs, kad visi delegacijos pranešimai, tai tik potemiada. Tai yra, Rusijos darbininkai padrodo tik tai, kas pas juos gerai ir pripasakoje, ko visai Rusijoje nesą.

NEORGANIZUOTI DETROITŲ AUTOMOBILIŲ VERGAI

Detroit, Mich., automobilių fabrikuose ir dirbtuvėse, dirbančiosios automobilių dalis, yra 200,000 darbininkų. Iš jų priklauso Amerikos Darbo Federacijos unijai tikrai "tool-maker'iai" (darbo instrumentų darbininkai). "Tool-maker'ių" ten yra tikrai vienas nuostimis, išsivyo apie 2,000 darbininkų.

Visi kiti automobilių darbininkai — tai palaida masė, ir samdytojai juos skuta, kaip išmano, pagal savo nuobūdarą. Greenai ir kiti tokie Amerikos Darbo Federacijos vadai visai nesirūpina organizuoti į uniją "paprastus" automobilių vergus. Nors Darbo Federacija nariais ne auga, bet mažėja, kasmet prarasdama dešktus ir šimtus tūkstančių savo narių, bet kad Federacijoj dar lieka pora milijonų narių, tai jos vadamams dar užtenka narių duoklių, už kurias jie gali gubernatoriškai gyventi. Organizuoti gi dar neorganizuotas minias — tai darbas, kuruo Federacijos lyderiai ne užsiima.

P. J. Conlon'as, vienas iš seniausių vice-prezidentų Masinistų Sąjungos, ir pats pareiškia, kad šimtai tūkstančių paprastų darbininkų automobilių pramonėje niekad negalės būti suorganizuoti ir amatinis unijas (geriau sakant, unijėles). Tarp tų darbininkų faktiniai nėra jokio skirtumo kas link jų išsilavinimo vienama ar kitame darbe. Jie kone visi yra tikrai masinių špykių bei krumpliai. Vienas lengvai gali užimti kito vietą prie mašinos. Tai kaip juos organizuodamas paskirtysvi į atskiras, amatinis unijėles?

Kas galima ir turi būt daroma, tai suorganizuoti juos į vieną didžiulę uniją, kuri apimtų visus automobilių pramonės darbininkus. Bet tokia pramonės unija yra griežtai priešingi Darbo Federacijos vadai-biurokratai. Pramonės unija būtų per daug galingas irankis darbininkų prieš' fabrikantus. O kadangi vyriaus Federacijos vadai yra patsidavę kapitalistams, tai jie ir purtsi nuo pramonės (industrinės) unijos, kuri sudrūtintų darbininkus. Taip automobilių industrijos vergai ir paliekami valiai dievo ir fabrikantų.

O vis delto ir automobilių darbininkai kada nors turės suorganizuoti ir pramonės unija. Ta obalsį skelbia Amerikos Darbininkų Partija ir Darbo Unijų Švietimo Lyga, ir tai obalsis, kurs pradeda leisti gilyn šaknis į darbo minio sąmonę. A/f/a.

LAISKAS IŠ BERLYNO

Darbininkų Atstovų Pranešimas apie Rusiją.

Rugpjūčio 31 d. darbininkų delegacija darė pranešimą klausė aktyvūs darbininkų organizacijų veikėjai. Susidomėjimas Rusija toks didelis, kad susirinko 2000 aktyvistų, o eiliniai darbininkai, nors jiems pranešimas turėjo prasidėti 8 val. vak., jau apie šeštą val. apgulė salės langus.

Apie atstuntą valandą susirinko tiek darbininkų, kad į salę netilpo ir susirinkimas įvyko sode. Pranešimo klausyti atėjo apie 8000 darbininkų, daugumoje neutralių ar priklausanti socialdemokratinei publikai. Front Kempferių orkestra sugrojo "Varšavietę". Paskiau, kaip visuomet, publikai giedant, grojo Internacionala. Susirinkimas pradėdamas. Pranešimus daro socialdemokratai ir nei vienas prataria blogo žodžio apie Rusiją. Jie didžiuojasi tuo, kad galėjo pamatyti šalį, kur tikrai darbininkų rankose valdžia ir darbininkai tvarkosi taip, kaip nori.

"Vorwaerts", Socialdemokratų Partijos oficialis organas, buvo paskelbęs, kad visi delegacijos pranešimai, tai tik potemiada. Tai yra, Rusijos darbininkai padrodo tik tai, kas pas juos gerai ir pripasakoje, ko visai Rusijoje nesą.

NEORGANIZUOTI DETROITŲ AUTOMOBILIŲ VERGAI

Detroit, Mich., automobilių fabrikuose ir dirbtuvėse, dirbančiosios automobilių dalis, yra 200,000 darbininkų. Iš jų priklauso Amerikos Darbo Federacijos unijai tikrai "tool-maker'iai" (darbo instrumentų darbininkai). "Tool-maker'ių" ten yra tikrai vienas nuostimis, išsivyo apie 2,000 darbininkų.

Visi kiti automobilių darbininkai — tai palaida masė, ir samdytojai juos skuta, kaip išmano, pagal savo nuobūdarą. Greenai ir kiti tokie Amerikos Darbo Federacijos vadai visai nesirūpina organizuoti į uniją "paprastus" automobilių vergus. Nors Darbo Federacija nariais ne auga, bet mažėja, kasmet prarasdama dešktus ir šimtus tūkstančių savo narių, bet kad Federacijoj dar lieka pora milijonų narių, tai jos vadamams dar užtenka narių duoklių, už kurias jie gali gubernatoriškai gyventi. Organizuoti gi dar neorganizuotas minias — tai darbas, kuruo Federacijos lyderiai ne užsiima.

P. J. Conlon'as, vienas iš seniausių vice-prezidentų Masinistų Sąjungos, ir pats pareiškia, kad šimtai tūkstančių paprastų darbininkų automobilių pramonėje niekad negalės būti suorganizuoti ir amatinis unijas (geriau sakant, unijėles). Tarp tų darbininkų faktiniai nėra jokio skirtumo kas link jų išsilavinimo vienama ar kitame darbe. Jie kone visi yra tikrai masinių špykių bei krumpliai. Vienas lengvai gali užimti kito vietą prie mašinos. Tai kaip juos organizuodamas paskirtysvi į atskiras, amatinis unijėles?

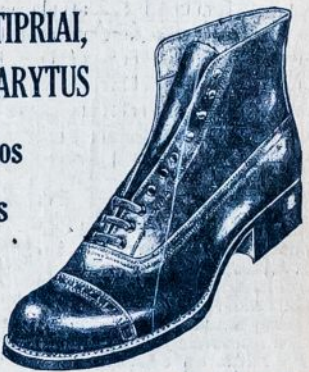
Kas galima ir turi būt daroma, tai suorganizuoti juos į vieną didžiulę uniją, kuri apimtų visus automobilių pramonės darbininkus. Bet tokia pramonės unija yra griežtai priešingi Darbo Federacijos vadai-biurokratai. Pramonės unija būtų per daug galingas irankis darbininkų prieš' fabrikantus. O kadangi vyriaus Federacijos vadai yra patsidavę kapitalistams, tai jie ir purtsi nuo pramonės (industrinės) unijos, kuri sudrūtintų darbininkus. Taip automobilių industrijos vergai ir paliekami valiai dievo ir fabrikantų.

O vis delto ir automobilių darbininkai kada nors turės suorganizuoti ir pramonės unija. Ta obalsį skelbia Amerikos Darbininkų Partija ir Darbo Unijų Švietimo Lyga, ir tai obalsis, kurs pradeda leisti gilyn šaknis į darbo minio sąmonę. A/f/a.

NAUJAS ĮSRADIMAS DEKSNIO GALINGA MOSTIS... Dėsnio Galinga Mostis yra tik verta sukco, kiek ji pati sveria su- lig naudos gydymo.

NIGL NORTH GERMAN LLOYD Laivakortės į Lietuvą ir atgal per Bremeną...

NEŠIOKIT STIPRIAI, GERAI PADARYTUS Ir Prie Kojos Pritaikytus OVER GLOBE ČEVERYKUS

Paskutiniu laiku pasidarė labai didelis reikalavimas OVER GLOBE čeverykų, kad dirbtuvė per prievartą turėjo padaryti ir laikyti gatavų į "Stock."

Table with 2 columns: Number and Name of shoes.

Augščiaus pažymėti numeriai padirbti iš tvirtos gražios skūros su storais tvirtais padais, užtikrina tinkamą ant kojos ir ilgą dėvėjimą.

- MASSACHUSETTS BOSTON S. Allen Shoe Co. 95 Green St. Baer-Yorra 239 Hanover St. Shuman Shoe Co. 64 Hanover St. Traveller Shoe Co. Visose Krautuvėse

- BROOKLYN Argyle Shoe Co. 275 Columbia St. P. Bender ... 245 Grand St. LONG ISLAND CITY Herman Jordan 414 Jackson Ave.

- NEW YORK CITY May Shoe Co. 118 Delancy St. Peerless Shoe Co. 697—10th Ave. John Wanamaker 9th St. & Broadway Adolph Wit 511 East Tremont Ave.

- ROCHESTER Over Globe Shoe Store 788 Hudson Ave. Philips & Sylvester 282 North St. ROCKAWAY BEACH Joseph Dumb 78-10 Boulevard OHIO CLEVELAND Ben Miller 6304 Broadway Meyer Miller 6311 St. Clair Ave. PENNSYLVANIA PHILADELPHIA L. Baranowsky 1329 South 2nd St. M. Gerwin 713 South 2nd St. John Wanamaker 13th & Chestnut Sts.

BRIDGEWATER WORKE RS CO-OPERATIVE ASSOCIATION (Bridgewater Darbininkų Kooperacijos Draugovė) 42 Spring St., Bridgewater, Mass.

VALSTIEČIAI IR DARBININKAI KAIP NUGARKAULIS SOVIETŲ VALDŽIOS

(Tęsa.)

Be Priegalių ir Užklodžių.

"Šešios merginos gyvenome viename kambaryje. Trys siauri suolai, sukalti iš paprastų lentų, tai buvo mūsų lovos. Mergojome ant jų permainingomis po dvi ant kiekvieno suolo, serganti ar sveika turėjo keltis, nes kita turėjo užimti jos vietą. Nebuvo jokių sienelių nei užklodžių, gulėdavom tiesiog ant lentų. Mano draugė ir aš pradėjome taupyti pinigus, kad nusipirktume audeklo ir pasidaryti šieniką. Pirmą mėnesį mes sutaupinom 10 centų, kitą mėnesį taip pat ir už kiek laiko nusipirkome audeklą ir pasisiuovome nemažą maišą, prikimšome šiaudų ir turėjome šieniką; o kitą mėnesį jau įsigijome ir šiaudinį priegalį. Po dviejų metų mes jau turėjome gerą lovą ir dvi užklodes; paklodžių dar vis neturėjome. Pirmus du metus, neturėdamos užklodžių, užsiklodavom viršutiniams drabužiais.

"Taipgi nebuvo ten dirbtuvės valgyklos ir vien tik buržuajai galėjo užsimokėti pietuojant valgyklose. Mes turėjome gamintis valgi namie, bet neturėjome indų. Viena šeima tuose pačiuose barakuose turėjo puodą išsivirt arbatai, kita du puodukus; tuos indus mes visos skolindavom. Kita šeima paskolindavo mums bėkinį viedrą išsivirt bulvėm, jeigu kada turėdavom jų. Kaip kada mes turėdavom cukraus ir arbatos, bet tankiai būdavo daug atrokvimų, taip kad išsisas suvaites turėdavom apsieiti be cukraus."

Jos Nauja Laisvė.

"Dunia nušįsypojo ant enamiuotų indų ir bėkinį sukaušty dirbtuvės valgykloje, tam prietamsiam žemutiniam kambaryje. Ten yra kiekvienam po lekstę, šaukštą, peilį, šakutę ir puoduką, taipgi ir cukraus šmotelą prie arbatos. Tas yra del Dunios naujas gyvenimas, nauja laisvė!

"Po 1905 metų revoliucijos sąlygos kiek pagerėjo", sako Dunia, "kadangi tuose metuose buvo didelis streikas; 7,000 darbininkų ir darbininkių mūsų dirbtuvės išėjo ant streiko patys per save. Bet mes girdėjome, kad streikavo darbininkai ir kituose didesniuose miestuose visoje Rusijoje. Mes reikalavom pakelti mokesčių, pānāikint baumes-štrapias, įsteigtū ligoninę, pirtį, barakuose medienos grindis, vietof cementinių, del basų, pusuogių kūdikii, nes daug mirdavo nuo šaltų akmeniu grindų. Mes reikalavome, kad vedesieji su šeimynomis turėtų sau vienį atskirą kambarį, vietoją pusės.

"Tris dienas vėliau atvyko ir studentai iš didesnių miestų ir streikas virto politiniu. Aš girdėjau kalbas apie studentus, kurie veikė slapta, bet aš jų niekad nebuva mačiusi pirmiausia. Tada mes pradėjome šaukt: "Laisvė! Šalin caras!" Atlektė kazokai, pradėjo šaudyti ir areštuoti; visi darbininkai, kuriuos mes išrinkome kaip streiko komitetą, liko areštuoti. Nekurie iš jų išbuvo' kalejime devynius metus, iki didžiai revoliucijai.

Šalin Caras.

"Vėliau jie suorganizavo juodašimčius. Mūsų darbdavis nešiojo žymę ir buvo atviru nariu juodašimčių organizacijos. Tarp darbininkų visur buvo pristatyta juodašimčių-šnių, slapty narių, kurie šnipinėdavo tarpe darbininkų ir pranešdavo dirbtuvės užveidai. Tuom pačiu laiku mūsų darbdavis būdavo naują barakuose bažnyčia, bet ne ligoninė ar pirtį, kaip mes reikalavome. Tik bažnyčia! Melskitės prie dievo, o nesimaišykite į politiką", sakė jis, ir nebus daugiau streikų, viešpataus taika.

"Darbdavis niekad nesimelsdavo mūsų bažnyčioj. Jis buvo anglas ir turėjo savo religiją. Bet jis atėjo ant pirmų pamaldų, nusiėmė kepurę, kad parodžius pagnodone dievui. Paskiaus nuėjo sau atgal į savo dvarą, prie ežero tarp medžių, o mes pagrizome vėl į šiaudų krūvas, į šiltes barakuose. Mes daug kartų žegnojomės

Kaip Vystėsi Miestai

Viduramžiuose paprasčiausia ūkio forma buvo dvarponio sodyba su priguliniomis priem jos ir nuo jos priklausomomis valstiečiais ir ūkaškomis. Laikotarpiu pėjimo nuo viduramžio į naują gadyne skaitomas miestų laikotarpiu žmonijos gyvenime, nes tame laikotarpyje labai smarkiai vystėsi miestai.

Kas yra miestai? Tas klausimas bus labai suprantamas mums lietuviams, jeigu mes arčiau prisizūrėję panagrinsime jį. Daugelis Lietuvos ir Rusijos ne tik miestelių, bet ir didelių miestų savo drauginė (socialė) rolė buvo, net ir dabar beveik tebėra, tiktai dideli kaimai.

Miestas yra grupė 'laisvų', viens nuo kito prigulmingų ūkių. Tarpusavė, viens nuo kito ūkių priklausomybė skiria miestą nuo kaimo. Jeigu pusė kaimo gyventojų apleistų kaimą, tai likusieji ūkiai nuo to nei maž nenukentėtų. Visai kas kita su miestu. Dalies gyventojų

Graži Rusė Mergpalaikė.

"Aš niekad nešaukiau, 'šalin caras!' laike streiko, nes dar abejojav, ar kas galėtų gyventi be caro. Visos merginos mano skyrįuje saukė: 'Šalin Ivanovas!'; jis buvo specialis mūsų prizūrėtojas, kuris buvo labai blogas žmogus, skriaudė mus su bausme. Vėliaus likosi prašalintas. Tas buvo laimėta per streiką. Aš palikau sumani verpėja ir gavau 25 centus į dieną. Susitaupinau kiek pinigų ir nusipirkau medvilnių audeklą ir pasisiuovau naują suknelę.

"Vieną kartą stovėjau prie savo mašinos apsirergus su ta nauja suknele. Anglas užveidėda priėjęs prie manęs perveidė ranka man per pečius ir sako: 'Graži rusė mergpalaikė.' Liepė ateiti man į rastiinę 10 valandą vakare. Aš gerai žinojau tai, kad kada merginos nuidavo i jo rastiinę vakare, išeidavo kitokios. Del to aš nenuėjau. Sekančią dieną užklause jį manęs, kodėl aš neatėjau.

"Jūs turite turēt rastiinės valandis dienos laike, tada aš ateisiu", atsakiau aš jam. "O! tu esi pasizadėjus", atsakė jis. "Norite gaut gerą vyrą?"

"Taip, aš jam atsakiau, nors tas buvo neteisybė. Vien tik norėjau nuo jo atsikratyti. 'Išysiu tave iš darbo', pasakė jis.

"Kitos merginos kaip kada nuidavo pas jį. Vienai, gražiausiai iš visų, nupirko laikrodėlį, bet uždraudė kam nors jį rodyti. Niekas dirbtuvėje neturėjo laikrodėlio. Bet ji neiškentė neparodžius. Todėl išvarė ją ir jos tėvą iš darbo. Aš manau, kad tas buvo svarbiau, negu kitas dalykas.

"Mano draugė turėjo vestuves ir mes šokome per visą naktį. Ten aš susipažinau su Sergejumi ir mes abu šokome visą laiką. Vėliaus išeidavome vakarais pasivaikščioti ir už dievį savaičių apsidėm. Apsigyvenome mes prie jo motinos, dvi mylios nuo dirbtuvės. Pradėjo jis gerti ir tankiai nelūdavo namie. Tas buvo nesmagu...

"Vieną rytą aš atsikėliau nuo dviejų, nes turėjau pradēt dirbt nuo trijų. Pakeliui susitikau graikų bažnyčios kunigą ant tamsaus kelio, grįžtantį iš smuklės; buvo girtas. 'Sėsk čia šale manęs', jis sakė, 'parvešiu!'

Kas yra miestai?

Tas klausimas bus labai suprantamas mums lietuviams, jeigu mes arčiau prisizūrėję panagrinsime jį. Daugelis Lietuvos ir Rusijos ne tik miestelių, bet ir didelių miestų savo drauginė (socialė) rolė buvo, net ir dabar beveik tebėra, tiktai dideli kaimai.

Miestas yra grupė 'laisvų', viens nuo kito prigulmingų ūkių. Tarpusavė, viens nuo kito ūkių priklausomybė skiria miestą nuo kaimo. Jeigu pusė kaimo gyventojų apleistų kaimą, tai likusieji ūkiai nuo to nei maž nenukentėtų. Visai kas kita su miestu. Dalies gyventojų

PHILA. KLERIKALAI JESKO ŽIOPLIŲ

PHILADELPHIA, PA.

Dešimtis metų atgal daugelis Kaulakio parapijonų man tvirtino, kad ot tik metai kiti praėis ir jų parapija bus išmokėta, nes tik keli tūkstančiai dolerių skolos jau beliko Romos trustui, o jų gerasis klebonas su savo gaspadine deda visas pastangas, kad išmokėtų parapijos skolas. Taip parapijonai protavo, ir savo uždirbtus centus nešė klebonui. Bet šiandien kas kita. Tie žmonės, kurie tvirtino, kad jų parapija bus išmokėta, sarmatijasi ir susitiktū su tais žmonėmis, kuriems jie taip sakė. Per 28 metus egzistavimo pietinėje pusėje lietuvių parapijos, jų gerasis klebonas išvijo visas sąvare avėles laukan iš parapijinių svetainių, apkrištydamas boisevikais, pasakydamas, kad jis čia bosas. Dar laimė tu žmōrodėli, kad per kelis blokus čia randasi lietuvių svetainė, kurioj Kaulakio parapijonai gali laisvai laikyti susirinkimus. Nors parapijonai ir jų išrinkti komitetai ir buvo pas vyskupą ir prirodinėjo, kaip jiems Kaulakio lupa po 9 kailius, bet kadangi visas Romos trustas gyvuoja tam, kad lupti skūras tamsiems darbininkams, tai ir vyskupas mažai į tai kreipia atydos.

Pora savaičių atgal, visos Philadelphia lietuvių parapijos vyskupui likosi apdėtos nepaprastomis mokesčiais: pietinėje pusėje \$16,000. Richmondo dalyje \$12,000 ir šiaurinėje pusėje \$7,000, per metus. Nors parapijonai ir duosnūs žmonės, bet kaip išrodo, tai jiems prišeis suklypti gavus naują tokią našta, nes jų spēkos tirpsta su kiekviena diena.

Ir tą gerai permato jų gudrus klebonai, todėl jie nusprendė išbandyti savo įtaką pašelpinėse draugijose, ypač stambiose, kurios turi šimtus narių ir skaito savo turimą dešėtais tūkstančių dolerių. Man ypatiskai yra atsakęs šv. Andriejaus parapijos Cepukaičio batų valytojas (zakristijonas), kuomet buvo užklaustas, kur jūs gausite pinigų apmokėjimui nuosimčių Romos trustui, mums, girdi, ne tik nuosimčius apmokės, bet ir klebonui karpety pripirks išdai pašelpinių draugijų. Taip jie manė, bet kitaip įvyko.

Perėitą mėnesį kun. Cepukaičio įgaliojė porą savo vienyri parapijonių. Tie leidosi per draugijas ubaguti neva tai parapijinėms mokykloms, kad priauklėjus naujų fanatikų, kurie klebonams, rankas laiztytū.

Visų pirma, tie delegatai, kurie nieko daugiau nbatstovauja, kaip tik Cepukaičio ir jo gaspadinės kišenius, atbėgo į susirinkimą šv. Antano draugystės. Bet vienon šimtinij, gavo pipirų ir išbėgo spjandydami. Vėliaus delegatai nuėjo į Liet. T. Paš. Klubiū susirinkimą. Bet ir čia vieton dolerių, gavo pipirų.

apleidimas ardo jį; tas būvo nutėmyta. Frandijoj laike religinių karų, — išvaymas gyventojų-amatinkų sunaikindavo puikiausius miestus.

Tas reiškia, kad miesto ūkis galimai ir būtinai atsiranda (prasideda) tiktai tam tikrame laipsny ekonomiško išsivystymo, — tada, kada prasideda nykimas, įjimas apsklembto naturalio ūkio ir atsiranda darbo padalinimas tarpe ūkių; iki to nei įvežama prekyba, nei augštai išvystytas amatas nesutvers miesto; gali atsirasti rinkos, dideli kaimai, administratyviai centrai ir tvirtovių punktai, bet miesto, kaip socialės vienutės, kaip nešėjo tam tikros buržuazinės kultūros, nebus.

Tokiu būdu prieiname prie išvados, kad tie kaimai ir kaimeliai ketėis į miestus, kur vietinės aplinkybės prigelbėjo smarkiai puolimui sodžiaus ūkio, ir tas, suprantama, darėsi palei rezidencijas kunigaikščių, prekybos kelių, klioštorių, tvirtovių ir t. p., žodžiu, svarbesniuose socialio gyvenimo punktuose.

J. L.

dami. Vėliaus delegatai nuėjo į Liet. T. Paš. Klubiū susirinkimą. Bet ir čia vieton dolerių, gavo pipirų.

Kad pateisinti savo nepasisekimus, tai pradėjo pasakoti, kad pietinėje pusėje jiems nenori aukoti, bet šiaurinėje pusėje jie parodys, ką gali. Ir štai, pirmą dieną šio mėnesio tie ubagai atmauną į Phila. S. D. Liet. Republikiū Susiv' susirinkimą. Na, ir pradėjo savo melodiją. Iš šalies žiūrint, net galima tų žmonelių ir tiek, meluoja, kiek tik moka. Paaukukite nors kiek. Ot, reikės mokytojui, reikia sudėti grindis, reikia visko, o pinigų nėra! Bet suiek tuos žmones ir paklausk, kaip jų mulkinyciai sekasi, gausi atsakymą, kad viskas gerai, pinigų kaip šieno.

Prasidėjo diskusijos. Narių susirinkime randasi apie 70; kiekvienas nori balso, tai ir diskusijos ilgai užsitęsė. Išdiskusavus klausimą, nutarta vienbalsiai prašymą atmesti. Republikonai į klebonų mašnas pinigų neturi. Reikia pasakyti, kad klerikalai šiuose savo manevruose gavo ilgą nosį. Daugiau jie, veikiausiai, neaprengtuos, kad pašelpinė draugijos pripirks klebonams karpety.

Tegul klerikalai nemano, kad pašelpinės draugijos kaip buvo praityje, taip pasilikis ir ateityje ramstis pūvančio klerikalizmo. Dabartiniai įvykiai pietinėje pusėje turi būti pavyzdžiai visiems bent kiek protaujantiems darbininkams, kad Romos trustas yra didžiausias priešas žmonių progreso.

J. Rutkauskas.

ROCHESTER, N. Y.

ATTITASYMAS NETEISINGOS KORESPONDENCIJOS IR KITOS ŽINUTĖS.

"Laisvės" No. 194 tilpo korespondencija iš Rochester, N. Y. Ten pasakyta, kad ADP LS 37 kp., ALDL 50 kp. ir D. L. K. Gedemino Dr-tės bendromis jėgomis buvęs surengtas piknikas. Bet tikrenybėje, tokio pikniko nebuvo. Buvo piknikų, bet nebuvo bendrai rengiamų. Taipgi yra pasakyta, kad "bendras piknikas nepavykęs, bet LMPS 26 kp. piknikas visai nenusisekė." Tai aš čia ir norėčiau maž daug padaryti peržvalgą.

Pirmas piknikas buvo ADP LS 37 kp., kuris pelno davė \$70 del kuopos. Antras—ALD

LD 50 kp., pelno davė \$15. Gedemino Draugystės metinis piknikas davė pelno draugystei apie \$200. LMPS 26 kp., liko pelno apie \$30. Kaip ten nebūtų, bet visgi progresyviai pelnė iš piknikų virš \$300 dol savo iždų, kurie bus sunaudoti ar vieniems ar kitiems darbinikiškiems reikalams.

Matyt, kad pats korespondentas, kuris pasirašo "Paprastas", nebuvo ant parengimų ir ant susirinkimų, kad nežino, ka rašo. Aš čia nebandau kritikuoti d. Paprastą už korespondenciją, tas labai gerai, kad draugai bando parašyti žinučių, bet reikia visados rašyti teisingai. Toliaus Paprastas duoda vėjo korespondentams, kad mažai duoda žinučių iš Rochesterio laikraščiams. Tas tiesia, Bet mes esame papratė, kad kas "veža, tai tam daugiau krauti", o patys tik mokam kitus mokyti, bet ne dirbti. Kurie parašinėja žinutes į laikraščius, kaip sykis ir yra apkrauti įvairiausių darbais, kad jau nėra liuosio laiko ir valandėlės. O kurie moka barti kitus, tai ir mažiausio darbo neapsiima atlikti. Jeigu visi dirbtų, tai galima būtų daugiau žinių parašyti ir kitokių darbų atlikti. Bet dabar to nėra. Kritikų turime, bet darbininkų trūksta.

14 d. rugpjūčio D. L. K. Gedemino Draugystės susirinkime buvo išduodamas pirmo pusmečio finansinis raportas. Pasirodo, kad per šį pusmetį yra išmokėta pašelpos ir pomirtinės \$897. Gryno pelno padaryta 332 doleriai su centais. D. L. K. G. Dr-tė turi nuosavą namą, vertės virš 30 tūkstančių dolerių, o pirmas morgičius ir šiaip paskolos siekia virš 5 tūkstančių dolerių. Draugystė narių turi sekamai: pirmame skyrįuje 258, antrame—69, sykiū—327 nariai. Reiskia, progresyvių tvirtovė pusėtinai gerai gyvuoja.

16 d. rugpjūčio ADP Miesto Centralinis Komitetas buvo surengęs pikniką Rifle Range parke. Publikos atsilankė daug. Pelno liks keletas dešėčių dolerių. Lietuvių nedaug tesimatė, nes tą pačią dieną pasitaikė išvažiavimas bei piknikas AZVD Genesee Valley parke. Minėtos draugijėlės jaunodiams buvo iškelta "puota"—įvairių valgių, keptų vištų, šaltos košės ir saldžių gėrimų visiems duota dykai. Viskas puikiai pavyko. Vaikučių draugijėlė dabar tyrtai stovi kaip nariais, taip ir finansiskai; izde turi artį šimta dolerių. Girdėjau vaikučių komisią kugždant, kad prasidėdant sezonui, tuoj perstaiyti veikalą.

93 Preserijai Nubausti po \$2.00

Tulas laikas atgal, pas Hickey Freeman Co., kriaučių firmoje, buvo įvykęs streikas. Priežastis sekama: darbininkas su "sekštin formantu" susipesė, abu buvo išvartyti iš darbo ir firmos su unija padaryta sutartis, kad nei vienas, nei antras, anksčiau nustatyto sutarties laiko, neturi būti priimtas prie darbo. Bet bosai savo klapiuką priėmė prie darbo (ne formantu, bet preseriu). Darbininkai pasipiktina ir reikalauja jį prašalinti, bet bosai nekreipė domės į jų reikalavimą. Tada darbininkai sustreikavo. Pastreikavę vieną dieną, likosi suvaryti atgal be laimėjimo. Bosai paduoda skundą ant darbininkų už "stapiciją" (prašal čermanui) (arbitratoriui) ir nusprendžia, kad už sustreikavimą darbininkai turi būt nubausti. Nors streikavo visi, apie 1,500 darbininkų, bet nubaudė tik 93 preserius po \$2, kuriems 28 ir 29 dd. rugpjūčio patys bosai iš algų atitraukė baumas.

Matyt, kad unijos oficeriai nesistengia apginti darbininkų. Jeigu unijos oficialai būtų perstatę dalyką kaip reikia, tai vietoj nubausti darbininkus, būtų nubaudę tos firmos viešpačius už erzinimą darbininkų ir laužymą susitarimo. Darbininkai ir darbininkės, lankykitės į susirinkimus ir tėmykite reikalus, reikalaukite sąžiningesnio darbo nuo mūsų vadų. Refkia griežtai užprotestuoti prieš tai ir reikalauti naujai perkreatinėti tą dalyką, nes tai

yra didžiausias smūgis darbininkams ir organizacijai. *Lelūnietis.*

Kandidatas į Lietuvos Respublikos Prezidentus

Šeškomas jau susirūpinęs, ką statyti į būsimus Lietuvos resp. prezidentus. Kol kas daugiausia šansų turis p. Leonas Bistras.

NAUJAS
Aušros Knygyno Katalogas
Sykiu ir Kalendorius 1926 ir 1927 Metų.

Visi, kurie prisijus 15 centų štamponis padėginimui persiuntimo laisvą, — apliškys Aušros Knygyno Katalogą. Kataloge randasi visos geriausios knygos, kurios buvo išleistos Lietuvoje ir Amerikoje iki Rugpjūčio 1 dienos, 1925 m. Taipgi Kalendorius 1926 ir 1927 metų su amerikoniškoms ir bažnytinėms šventėms. Vienas iš turtingiausių katalogų lietuviuose, gausiai iliustruotas.

AUŠROS KNYGYNAS
3210 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

Kaip ketvirto skyriaus mokytoja sulaukė savo klasėje Galvos Utėlių platinimąsi!

MOKYTOJA buvo labai susirūpinusi! Motinos sujudė! Vaikai bejęgiai! Ketvirtam skyriui buvo galvos utėlių!

Niekas nežinojo ką reikia daryti. Bet štai atėjo pranešimas apie Sergeant's Skip Flea Mulių. Mokytoja iškart jį ir rado sekmingu. Jai rekomendavus visų pirma vieną, o paskui kita motina pašalino tuos mažyčius parazitus. Jos su džiaugsmu patyrė, kad Sergeant's Skip Flea Mulių taipgi sulaukė to brudo platinimąsi. Šiandien, tam skyriui, galvos utėlės tapo sulaukytos. Vaikų galvos yra moksliškai čystos.

Kasdien jūs vaikai, eidami į mokyklą arba žaisti, turite progos apsikrėsti galvos utėlimis. Nelaikit, kol jie apkrės. Bet tuojau pradėkite miltuoti vaikų galvas Sergeant's Skip Flea Mulių, kaip kad prausiate jų veidus ir rankas. Šis mullas turi malonų kvapą ir yra gydanis, — nepadidina net tokiose atsūtkimuose, kuomet oda jau yra sutrikus. Vienok jis nepadarys žalos sveikatai odai. Jūsų aptikimams, departmentinė krantuvis arba taletinė daktarė paradvykt gali suteikti jums Sergeant's Skip Flea Mulių būdą su laiku ymu ir galvos utėlių plėtimosi.

Jeigu jūs negalite jo gauti pas savo aptiekininką, prisistiektė paštu 25 centus ir mullas bus jums pasiųstas. POLK MILLER DRUG CO., INC., Richmond, Virginia

JAU GATAVA "MOTERIS IR IŠPAŽINTIS"

Šią knygutę reikia plačiausiai paskleisti tarpe lietuvių ypač tarpe ty, kurie tebetiki kunigams ir jiems tarnaujančioms. Knygutėje aprašoma, ką kunigai išdarinėja spaviedodami moteris ir merginas. Tą viską aprašo pats kunigas, kuris gerai tuos dalykus žino.

Knygutė 96 puslapių.
KAINA TIKTAI 20 CENTŲ
Agentams duodame gerą mošimtį.
"LAISVĖ"
46 Ten Eyck St. Brooklyne, N. Y.

Uždus Teisėjas... bejo Selmyna... Tula lenkų selmyna... ir pūpinus! Motinos Ketvirtam skyriui... irgeant's FLEA SOAP... AVA PAŽINTIS... ENTY nuostmū.

POEZIJA... RENEGATAS... Kiek tų kancijų... Man to jaunučio... A, jau visai nušalo pirštai... Kol da tamsu tebėr, nakčia... Ir pniaotis man ima mintys... Bandysiu, gal kur daržinėj... Bet aš visai lyg girtas... Da tebesu... Bet ištiesų... Kas bus, tas bus... Eimu,—jei vėjas toks smarkus... Stena miestai, stena sodžiai... Liejas karštas, liejas kraujas... Švilpia kancijai ir nagaikos... Kencia, silpsta, serga, miršta... Tardo... Tardo, spardo, Klausia vietos, vardo... O kalėjime net tiršta... Kencia, silpsta, serga, miršta... Teismas. Va retežiai žvanga... Stena Rusija, vaitoja: Tieskia laisvę caro koja... Minda, triuškinia kulnis, Visa, ką tik gali... Dūksta mėškinas šiaurinis...

Trypia letena sunki... Laisvės truputį pažinęs, Bėdžiau, vėl atgal smunki!... Ai, liuosybe, ai tu, laisve! Argi greit, ar greit įseime! Į tą rūmą platų, Ką taip sunkiai statom?... Salta taip! Net braška tvoros! Svilina įšalęs oras. Balto sniego guolis storas... Įmigis vidurnaktinis... Kas ten dūžgia, kas ten šoka?... Jei kazokai, tai žinokim: Šie apjakėliai dukėja, Revoliucijos veikėjų Jieško, krato atsidedėj...

O. Henry. ŽULIKO PASAKOJIMAS

"Aš jums pasakysiu, kas jis," sako majoras, sėsdamasis lovoje, kaip niekur nieko. "Jisai detektyvas, tarnaujantis Valstybinei Medicinos Draugijai. Jisai sekiyo jūsu pėdomis, tyrinėjo jūsu darbus net penkiuose apskrčiuose ir pirm trejetos dienu atėjo pas mane, ir mes bendrai sutaisėme planą, idant jus pagauti. Tikiu, jog nuo dabar, pone šarlatane, jūsu praktika mūsų apielinkėse galutinai užsibaigs. Cha, cha, cha! Kokią ligą jūs manyje suradote? Cha, cha, cha! Jau bent ne smegenų suminkštėjimą." "Detektyvas!" sakau aš. "Taigi, taigi," atsako Bidlius. "Man teks atiduot jus prokuroro rankosna." "Na, mes dar pažiūrėsim, kaip jūs taitai padarysite," sakau aš, griebiu jam už gerklės ir vos tik neišmetu pro langą. Bet jisai išsitraukia revolverį, kiša jį man pasmakrin, ir aš nurimstu. Paskui jis uždeda man rankinius pančius ir ištraukia iš mano kišeniaus ką tik gautuosius pinigus. "Aš liūdiju," sako jisai, "jog tai tos pačios bumaškos", kurias mudu, pone taikos teisėjau, susižymėjov. Aš perduosiu jas prokurorui, ir jisai prisius jums kvitą. Piginigai turės būti rodomi byloje, kaip tikrasis prieš kaltininką įrodymas." "Puiku, pone Bidliu," sako majoras. "O dabar, daktare Vuf-chu," kalba jis toliau, kreipdamasis į mane, "kodel jūs nepasinaudojate savo hipnotizmu ir nenumetate nuo rankų pančius?" "Eikime, pone policiste," sakau aš išdidžiai. "Nieko nepadarysi, reikia pasiduoti likimui." O paskui, kreipdamasis į senį Benksą ir žvangindamas geležiniais pančiais, sakau: "Pone majore, netolimas jau laikas, kada jūs įsitikinsite, jog magnetizmas yra milžiniška jėga, galingesnė už jūsu galybę! Jūs pamatysite, jog toji jėga laimės!" O, taip, žinoma, toji jėga laimėjo! Išėjo pro vartus, aš sakau detektyvui: "Mieliasis Andj, nuimk dabar tuos pančius, nes nesmagu prieš praeivius..." Ką? Na, taip, žinoma, tai buvo Andis Takkeris. Visas tas planas, buvo tai jo išradimas. Andis nuėjo pas teisėją ir nudavė esąs detektyvū; tuo būdu mudu pasidarėme pinigų tolimesniam bendram darbui. Vertė J. Barkus.

BOSTONO IR APIELINKĖS ŽINIOS SOUTH BOSTON. Del Aiškumo. "Laisvės" No. 212, rasydamas pastabas, prisiminiau, kad d. Plepys įsigijo automobilį ir kad perdaug laiko praleidžia su juomi. Ten pat paminėjau, kad pas mus yra tokių draugų, kurie įsigiję automobilius perdaug plačiau važiuoja su jais ir, galų gale, mušti gauna. Kadangi mintys arti surištos viena su kita, tai draugas Plepys ir kai kurie kiti draugai išmetinėja man, kad aš neteisingai parašiau ir draugas Plepys niekada nėra gavęs muštų. Aš iš savo pusės turiu pasakyti, kad rašydamas tas pastabas visai neturėjau mintyje parašyti, kad d. Plepys įgavo muštą; aš tik pastebėjau, kad d. Plepys, kaip senas mūsų veikėjas, kuris turėtų kitus atpratinti nuo perdaug eikvojimo laiko važinėjant automobiliais, pats perdaug praleidžia laiką. Kur kalbama apie gavimą mušti, tenai nekalbama apie d. Plepį, bet abelnai apie visus tuos draugus, kurie yra arba mūsų tarpe, arba artimi mums ir tenai visai nepasakiau kas gavo muštą. Taigi, nereikia klaidingai suprasti ir įsivaizdinti, kad d. Plepys apsmėžiūmas. Ypatingai pats d. Plepys neturėtų rūstauti ant manęs dėl to. "Keleivis" paskutiniame savo numeryje irgi "įzvanija", bandydamas tą pastabą apversiti augstin kjomis. Ir dar pridėda, kad kokios ten "gyvanašlės" vyras "bučiuose" d. Plepiui "juodus akinius uždėjęs, kuriuos ir dabar tebesiojėjas. Kodel "Keleivis" nepasakė, kad d. Plepiui akis apdaužė? O tai aišku, jog pats "Keleivis" žinojo, kad jis meluoja ir už tokį pasakymą būtų atsidadęs tokioj padėtyj, kokioj savo laikais būnvo atsidadęs. Nes d. Plepys mušti negavo ir akinius kokius nesiojo seniau, tokius ir dabar nesioja. Kad aš pastebėjau d. Plepiui, kad jis perdaug laiko praleidžia liuosai, nieko blogo tame nematau. Mes visi norime, kad mūsų draugai, ypač žymesnieji, kuo daugiausia veikty; ir kas tame blogo, jeigu kiti kitam padarome pastabą, paragindami prie didesnio veiklumo? O jeigu kurie draugai kartais skandališkai pasielgia (ko aš visai nebandžiau primesti d. Plepiui), tai netinkamus pasielgimus mes užglostyti nebaudome. Tikta keleiviečiai gali tylėti arba perstatyti nekaltų avinėlių pavidale visokius pramuštgalvius ir piršti juos darbininkams už vadus. A. Taraška. Draugo Taraškos Nepamatuoti Užsipuolimai. Drg. Taraška "Laisvės" No. 212 ve ka rašo: "So. Bostono draugai labai pamylijo automobilius, kad net ir draugas M. M. Plepys įsigijo vieną." Rodosi, kad čia nieko blogo nėra, kad Plepys įsigijo automobilį, bet d. Taraškai tas nesvarbu apie tai, jis palieka vieną cilutę tuštą ir kalba neva apie kitus žmones, bet tikrenybėje jis kalba apie Plepį. Štai nesamone: "Aš visai nepriešingas, kad draugai nusiperka automobilį ir rimtai praleidžia liuosą laiką. Bet ar taip daro mūsų draugai? Kur čia tau. Tik įsigijo automobilį, tai susirinkimuose jau nematysi, veikime nedalyvauja. Tik klausyk, kad kas vakaras po visokius šokius su visokiomis merginomis ir gyvenašlėmis išsibaladoja ir galų gale net mušti gava už vežiojimą svietimos moteries." Kad d. Taraška šita nesamone primeta Plepiui, aiškiu aiškiausiu parodo pirmas neva paragrafas, kur sakoma: "ir d. M. M. Plepys įsigijo vieną"; o toliau jis vėl tą savo pasakymą patvirtina, nes, girdi: "Tik įsigijo automobilį, tai susirinkimuose jau nematysi", ir tt. Visų pirma turu pasakyti, kad aš tame incidente nedalyvauju. Bet, patalpinio pasakymu, "kuo d. Taraška vaduojasi", tegalima pasakyti tiek: Buvo atsitikimas maždaug tokio: Du amerikiniai važiuo automobiliu ir susitiko palei stūbą vieno mergina ir moteriškę, sėdėjo visi pasivažinėti ir bevažiuojant ketu automobilius sugedo, ir pakol patisais ir sugrįžo namo, jau buvo vėlokas laikas. Moteriškės vyras ant visų pasibarė, pasikėpė po vieną kitą žodį—ir tuomi viskas užsibaigė. Maž daug taip aiškino tie žmonės, kurie važiuo. Drg. Taraška ir visi So. Bostono draugai puikiai žino apie tai, kad tame incidente Plepys nebuvo. Toliau d. Taraška sako: "...susirinkimuose jau nematysi, veikime nedalyvauja. Tik klausyk, kad kas vakaras po visokius šokius su visokiomis merginomis ir gyvenašlėmis", ir tt. Turiu pasakyti, kad Plepys yra praleidęs du susirinkimus ADP LS 31 kuopos nuo jos susitvėrimo. Priežastys—ta patį vakarą buvo laikomi nūesto centralinio komiteto mitingai, o Plepys buvo vienas iš valdybos narių ir kitų komisijų, ir būtinai jam tenai reikėjo dalyvauti. Plepys aktyviai dalyvauja kuopos susirinkimuose, jeidamas bent į penkias komisijas. Pabaigoje jo rašinio d. Taraškai automobilis vėl pakaušį kutena. Jis sako, kad d. Plepio automobilius vedas kitus iš gero kelio. Nežinia, ką jis tuo niori pasakyti; bet jei jis mano, kad automobilį turėti yra nusidėjimas, tai d. Taraška visų pirma turėtų reikalauti prašalinti iš Partijos drg. R. Mizarą, kuris būdamas Centro Biuro sekretorium "Laisvės" No. 128 sako: "Ar automobilis turėjimas gali pakentki mūsų judėjimui? Tuli draugai nako taip, bet aš esu priešingus nuomonės. Žinau keletą mūsų draugų, turinčių gerus automobilius. Bet jie veikia pavyzdingai. Samoningo draugo turėjimas automobiliaus gali tik pagelbėti mūsų darbuotei." Nors Plepio automobilius visai prastas, bet jis, kaip komunistas, tą mašiną panaudoja mūsų darbiui. Jis ADP LS 31 kv. parengime-piknike pristatė visus produktus, su savo automobilium surado vietą, nuvežė darbininkus ir patsai dalyvavo ir prisidėjo prie padarymo pelno mūsų darbiui. Liūdinku gali būti komisijos narys d. K. Balčijūnas. Beje, dar galima priminti, kad ekskursija, kuri buvo liepos 26 d., jei ne Plepys, kuris per didelį lietu vežiojo žmones į laivą per valandą laiko, būtų pralošta. Drg. Taraška, parašęs komunistiniam laikraštyj tokią nesąmonę, man, kaip asmeniui, nepadarė nei kiek skriaudus. Vien tik suteikė pagrindo prieš spaudai purvinti ne tik mane, bet abelnai komunistus. O tas daro skriaudą komunistiniam judėjimui. M. M. Plepys. NUO REDAKCIJOS. —Kadangi telpa drg. Taraškos atšaukimas, kuriame jis pasako, kad savo pastaboje neturėjo omenyje drg. Plepį, todėl drg. Plepio atsakyme visas tas dalis, kurios nieko bendro neturi su drg. Taraškos tilpusia pastaba "Laisvės" No. 212, apleidžiame. Hudson, Mass. Rugsėjo 8 d. sustreikavo Hill Bros. Co. čeverykų dirbtuvės darbininkai. Pastaruoju laiku darbo sąlygos labai pablogėjo, todėl operatorius išvedė iš kantrybės ir die nuėjo į ofisą reikalauti didesnių algų. Darbininkai nenorėjo nei kalbėti. Darbininkai reikalavo, kad jiems ant tuzino pakeltų aštuonių centus. Darbdavys tuojaus pradėjo gsdinti, kad jis uždaręs dirbtuve ir visus darbininkus atleidiąs iš darbo, jeigu operatoriai nesutinka dirbti. Darbininkai nenusigando, atsakė, kad jie nedirbs, jeigu jų reikalavimai nebus išpildyti. Darbininkai metė darbą, o darbdavys, norėdamas parodyti ką jis gali, sustabdė visą dirbtuve ir visiems darbininkams liepė eiti laukan. Bet ir čia nieko neatsiekė, nes visi darbininkai apleidė dirbtuve ir nuėjo savais keliais. Vos tik spejo sutemti, kaip į mano stūbą atbego bėgas ir pradėjo prašyti, kad ečiau dirbti. Ant rytojaus visi nuėjo į darbdavio rašinę. Darbdavys mus pasitiko mandagiai ir pradėjo tartis. Ten mums pavyko sūžinoti, kad visi darb-

daviai yra susiorganizavę ir vienodas savo darbininkams algas pastatę. Todėl ir šiuo sykiu darbdavys bandė sugisti mus į darbdavių sąryšio tam tikrą valdybą ir ten išreikalauti didesnes algas. Mes atsisakėme eiti, tai darbdavys buvo priverstas išpildyti mūsų reikalavimus. Nors ir nebuvo pilno laimėjimo, bet visgi pasirodė, kad jeigu darbininkai bendrai kovoja, tai darbdavį priverčia jų reikalavimus išpildyti. Reikia paminėti vieną dalyką, kurį mums dabar pavyko sūžinoti. Darbdavių sąjunga jau yra nutaręs visiems savo darbininkams numūsti algas ant 10 nuosimčių. Kaip greitai šitą nutarimą pradės gyvenimam vykdyti, tai sunku pasakyti, bet reikia manyti, kad ilgai nereikės laukti. Vadinasi, darbininkai turi būti pasirengę prie kovos, nes darbdaviai juos iššauks. Žinoma, jeigu tik pas darbininkus atsisrai vienybė, tuomet darbdaviai negalės savo planų gyvenimam įvykdyti. Bet už tai darbininkai jau dabar turėtų prisirengti. Miško Klajūnas. AKRON, OHIO. Rugsėjo 7 d. įvyko Laisvės draugystės susirinkimas. Man buvo žingeidu išgirsti pikniko komisijos raportą. Mat, pirm įvyksiant piknikui, sužinojęs "bepartyvis" ratelis, kad Laisvės draugystė rengia pikniką, tuojau pradėjo rekti, būk draugystė jiems užbėgus už akių ir dabar norinti pakentki. Tie žmonės nori, kad su jais skaitytųsi net ir draugystės. Iš komisijos raporto paaiškėjo, kad Laisvės draugystės piknikas visais žvilgsniais pavyko. Ratelinkai apie savo pikniką nieko nesako. Žmonės pasakoją, kad jį pikniką būvė nuvykę du automobiliai beparyvių, bet kada išvydė ten policmaną, tai nusigandę ir sugrįžė atgal. Dabar aš noriu pažymėti, kas per vieni tie ratelinkai bet jų tas ratelis, kurį vadina beparyviu. Jie "bepartyvi" vartoja tik kaip kaukę, kad paslėpus to ratelio tikrąjį veidą. Jie sako lošią veikalus visiems, kas tik juos kvies. Vadinasi, bus tuo skuduru, į kurį kiekvienas galės kojas šluostyti. Bet taip nėra. Jie, dengdamiesi beparyviškumu, nori prisigerinti prie progresyvos visuomenės, kad joje įsigijus įtakos. Mat, kunigas duoda jiems pobažnytinę svietainę lošti veikalus tik tuos, kuriuos jis paskiria. Bet iš ten jie negauna jokios paramos. Parapijonai jų netermina. Jeigu kalbėti apie beparyviškumą, tai ar ponas Navaruskas beparyvis? Jeigu jis beparyvis, tai kodel priklauso prie T. M. Draugystės ir kodel atkalbinėja narius nuo ALLD kuopos? Ar ponis Beleckienė beparyvė? Ką reiškia tas beparyviškumas, kuomet jos reikalavimu buvo net du sykiu reikamos SLA valdyba? (?—Red.) O kas Akrone daugiau atsiduoda "Dirvos" raugu, jeigu ne ji? Kodel ratelinkai, kaip beparyviai, niekad nepataiko savo plakatūs atpausdinti "Laisvės" arba "Vilnies" spaustuvėse, bet visuomet spausdina "Dirvos" spaustuvėje? Reikia pridurti ir tą, kad ratelio galvos ne tik nuo visuomenės slepia savo tikrąjį veidą, bet ir nuo savo narių. Tik tuomet nariai supranta jų tikslą, kada pradeda siūlyti jiems Sandaros literatūrą. Visa tai turint omenyje, ar galima norėti, kad su jais skaitytųsi draugijos? Šiame draugystės susirinkime buvo dar vienas svarbus klausimas apkalbamam, tai prisidėjimas prie A. L. A. P. Dros (?—Red.). Bet dalyką pagildenus, likosi atmetas, nes daugelis bijo, kad reikės daugiau mokėti į A. L. A. P. Driją. Tą pačią dieną čia lankėsi iš Detroito draugai A. Valatkiūš ir Karpavičius. Jis turi labai puikų balsą. Jie palinksmينو vietos lietuvius ir žadėjo rudenį atvykti ir vėl palinksminti. Kas pasidarė su drauge Petrusoniene, kad ji užmiršo Akroną? Visą Matę. Skaitykite Dienraštį ir Kitiems Užrašykite.

\$1,000 TIK UŽ 60c. Atsiųsk mums 60c ir gausi mūsų stebuklingų žolių vertės tūkstantė dolerių. Ką tas tūkstantis dolerių žmogui reikia, jeigu jis yra apimtas kokios nors ligos bei vidurių sugudimo? Toks žmogus yra susiraukęs, nelinksmas ir įvairių nesmagumų apimtas. Jeigu tokiam žmogui ir ankštinį kalną parodytum, tai jam malonesnė būtų sveikata, negu tas auksas kalnas. Taigi, jeigu jautiesi esąs apimtu kokių nors nesmagumų, tai greit reikalauk mūsų vaistžolių, kuriuos jėm sugrąžina sveikata. Vaistžolės yra nuo sekandžių ligų: vidurių užkietėjimo, skilvio nemalimo, nenoro valgyti, strėnų ir pečių skaudėjimo, patrickimo, dusulio (asthma), peršalimo, skaudėjimo po kritimo, reumatizmo, plaukų alinkimo, pleiskanų, šlapinimosi lovoj, ir kitų ligų. Atsiųsk 60c, tai gausi vaistžolių nuo bile vienos viršų pamintuos ligos. Jeigu kenti nervų suirimą, galvos skausmus, užimā ausyse, nuomara, širdies ligą, tai atsiųsk 85c ir gausi mūsų gausius vaistus, taip vadinamus "Nervų Preparatus". Nervų liga yra labai blogas dalykas, bet mūsų Nervų Preparatas užbėga tai ligai kelią ir suteikia žmogui ramumą. Atsiųsk 10c, tai gausi visokių reikizolių ir knykų katalogą. Reikizingi mūsų žolių pardavinėtojai visuose miestuose. M. ZUKAITIS, 25 Gillet Rd., Spencerport, N. Y.

AUTOMOBILIŲ MOKYKLA. Jeigu jūs nerite padaryti lengvesni ir gerami pragyvenima, tai mokinkitės automobiliaus amato geroj lietuviškoj mokyklej, kur po vadovystės instruktorių galite per kelias savaites išmokyti gerai važinėti ir patalyst visokių sistėmų automobilius, traukus, taipgi ir Fordą. GAVIMAS LAISNIŲ GARANTUOJAMAS. Taipgi sujunkiam kiekvienam mokiniui vieta, nes mes surikiu su employment ofisui ir turim laisvius. Mūsų adresas: Automobile School, 726 Lexington Ave., arti 59th St., New York, N. Y.

J. GARSVA. GRABORIUS-UNDERTAKER. LIETUVIŲ DIREKTORIUS. Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių. Paruošiam automobilius ir karietas vaselioms, krikštynoms ir šilp pasivažinėjimams. 231 Bedford ave. 243 Front st. Brooklyna, N.Y. C. Brooklyna, N.Y.

JAU PRIPAŽINO. Visi, kad NAUJOKU padaryti cigaras yra geriausis Amerikoje! Taip pat visi gerai, kad garsiausias "LAISVĖJE" remia darbininkų laikraštį ir kovą už buvį; tai yra puikus dalykas! Todėl, kad reiki rukt, vietoj kažin kieno cigarus, kurie nieko gero nedaro, o gal savo priėjus šelpiate, kad laisvė išmintingai darysite, kad tik savo draugu NAUJOKŲ BROLIŲ išdirbtus cigarus rūkysite, kadangi ir cigaras labai geri, sumaniai padaryti ir geriausio tobako, gražiai dega, malonesnė rūkyti ir didesnis puikiai kvėpia. Draugai laisviečiai, kurie dar ty cigary nezinote, tad visur lietuviškos užsigose. Restauracijose, Kiliuose ir ant piknikų reikalaukite nuo lietuviškoj biznierių ir rūkysite visur. JONO—JOHN'S CIGAR arba Petro Naujoko po 10 centų cigara, o rūkant džiaugysitės, kad rikiu cigara. Vytauto (Ekstra didesni po 15c). Tėmyk varda ir pavelkis ant bakso. Cigarus išsūnučiame per pažta į kitus miestus privatiškai ir biznieriama. Tėmykit naują adresą: J. & P. NAUJOKŲ CIGARŲ DIRBTUVĖ 227 DIVISION AVENUE (Near Rodney St.) BROOKLYN, N. Y. Verta parent brolius darbininkus; jų cigari labai geri. Agentai visuose miestuose gali užsidiirbti akstros pinigų ir parent darbininkų literatūrą.

DIDŽIOJO NEW YORKO ŽINIOS

Daug Buvo Rašyta

Daug buvo rašyta apie tai, kad nedėlioje, Labor Lyceum svetainėje, įvyksta Aido choro koncertas. Daug buvo pasakota, kad tame koncerte bus gery dainininkų, kad dainuos chorai naujausias dainas ir t. t. Mes čia nenorime visa tai pakartoti, mes žinome, kad dabar visuose koncertuose duodamos geros programos, todėl ir Aido choras negalės nuo to atsilikti, turės pasirodyti.

Bet mes ve ką turime pasakyti. Aido choras, kaip ir kiti darbininkų choralai, visur visuomet patarnauja darbininkų organizacijoms, nereikalaujamas jokio atlyginimo. Tuo tarpu mes žinome, kad chorui reikia užlaikyti mokytoją, pirkti gaidas, nusisamdyti svetainę ir t. t. Visa tai reikalauja pinigų. Iš kur jų gauti, kuomet choras mūsų parengimose dainuoja dyka, nereikalauja jokio atlyginimo? Apie tai mes turėtume pagalvoti. Nejaugi mes norėtume, kad tie patys darbininkai ir darbininkės, kurie priklauso prie choro, kiekvieną mėnesį mokėtų po kelius dolerius visų išlaikyti padengimui ir paskui mums dykai tarnautų? Manome, kad to niekas nenorėtų.

Choro įplaukų šaltinis, iš kurio jis pasilaiko, yra rengiami koncertai. Todėl mūsų pareigai yra rengiamus koncertus paremti, atsilankyti. Tai privalo kiekvienas darbininkas ir darbininkė padaryti, atsisteisti chorui už tai, kad jis mums tarnauja. Čia jau išsikalbinėjimų negali būti. Tik tada mes galėsime išsikalbinėti, kada matysime, kad choras šalinasi nuo darbininkų, bet kol jis to nedaro, kol jis yra darbininkiškas ir darbininkams tarnauja, tai mūsų užduotis jį paremti.

Programa prasidės, kaip garšina, lygiai 3:30 val. po pietų, todėl visų pareiga būti paskirtu laiku svetainėje.

Mintys ir Faktai

Kurių kišenių, nuo vasaros karščių dar yra užsilikus doleris, tai dabar galite važiuoti į Coney Islandą ir ten jį palikti, nes šiandien jau paskutinė diena, užsidaro Coney Islandas, paskui neturėsite kur dolerį padėti.

Pradinuose rinkimuose bei nominacijose miesto majoras Hylanas likosi sumuštas, demokratai išstatė kandidatų į ma-

jorus J. Walker ir republikonai F. Waterman. Nuo šios dienos jau nematysime Hylaną nei parkuose, nei šiaip viešose susirinkimuose kaip "visuomenės" veikėją, nes visam jo veikimui jau palytėtas kryžius. Jis "veikia" tik tada, kada nori įsikverbti į kokias nors augštesnes vietas.

Laikė nominacijų, visame Did. New Yorke 6,000 policistų prižiūrėjo tvarką.

Jeigu policija taip žiūrėtų visuotinę tvarką, kaip laikė nominacijų ir rinkimų, tai vadystės žymiai susimazintų...

Tulas Charles Marko, gyvenantis 272 Humboldt st., Brooklyne, pradėjo mokintis automobiliumi važinėti ir tuo jau parodė savo gabumus — užmušė Joną Ramanaukskų, 8 m. amžiaus vaiką, 221 Green st.

Dabar valdžia turėtų išduoti jam leidimą, nes mato, kad jis geras automobilistas, neatsilikka nuo visų kitų.

Policija padarė ablavas chiniečių mieste ir kiekvieną chinietį, kurį tik susitiko ant gatvės, areštavo, jeigu jis neturėjo tam tikrų dokumentų. Areštuota virš 600 ir jau manoma iš to skaičiaus ištremti 131. Mat, chiniečiai pradėjo tarp savęs kariuoti už šmugelius, tai dabar policija nori parodyti ką ji gali.

Aš esu tikras, kad šmugelių generolai pasilik nepaliesiti, jie kaip darbuotojai, taip ir darbuotojai, kaip kariavo tarp savęs, taip ir kariaus.

Laikraščiai praneša, kad koks tai girtas žmogus Harleymo dalyje sukūręs net penkis gaisrus. Jis visur paliejęs kerosiną ir padegęs įvairias vietas. Policija jo negalėjusi sugauti.

Nenuostabu, kad jį nesugavo, nes jis buvo girtas, o juk girta policija labai sunku sugauti...

Flushing gatvėkaris sužeidė penkis žmones. Bet pats gatvėkaris nesusižeidė ir todėl kompanija jokių nuostolių neturi. Žmonių sužeidimas kompanijai neapeina.

New Yorke nusišovė bedarbis zeceris, šveigeris, 43 metų amžiaus. Mat, dabar jau yra jaunesnių zecerų ir jis nereikalingas. O nusišovti jis gali laisvai, Amerikoje tą daro tik nedraudžiama, nes šituo

klusimu dar demokratija nepanaikinta. Teisybė, pirmiau baudavo tuos, kurie nemokėdavo nusišovti bei nusižudyti, bet dabar jau ir tų nebaudžia, suteikia pilną laisvę. Gali antru sykiu bandyti.

Miesto majoras Hylanas, kuris nenominuotas trečiai tarnystei, pranešė spaudos atstovams, kad jau pasitrauks iš politikos ir daugiau joje nedalyvaus.

Su jo pasitraukimu iš politikos nukentės Floridos maudynės, nes jis jau daugiau nevažiavęs ten atostogų ir neišeis milijonų pinigų sumos, kokią išleisdavo majoru būdamas. Tai tiek ponas Hylanas padarys dėl visuomenės nuostolių savo pasitraukimu iš politikos. J. Sveikauskas.

Daužė Vieni Kitiems Galvas

Brooklyne ant vienos gatvių susiginčio darbininkai italai kurie taisė gatvę. Nors nei vienas jų neturėjo šiaudinių skybėlių ir, rodosi, nereikėjo per galvas daužyti, vienok be to neapsėjo. Tuojuo "paleido" darban visus savo prankius, kuriuos vartojo gatvių taisymui.

Pasekmės tų peštynių buvo tokios, kad du darbininkus reikėjo nuvežti ligoninėn ir ten juos palikti. Galimas daktaras, kad galės juos iš ten pasiimti tik graborius. Yra ir daugiau darbininkų sužeistų, bet jiems pavojus negresia, pagulėje vėl galės gatves taisyti ir jeigu matys reikala, galvas pasidaužys...

Norėjo Gydytojui Atsisteisti

Ant kampo 7 ave. ir 55 gatvės buvo didelis sumišimas. Kada gydytojas, specialistas proto ligų, M. Grigoriana, privažiavo prie savo namo ir lipo iš automobilio, tai nežinomas žmogus paleido jį šūvi. Gydytojas, slėpdamasis už automobilio, leidosi bėgti, o nežinomas žmogus jį vytiš. Kilo neapsakomas sumišimas. Moterys alpo, šoferiai blioė savo mašinų gerklėmis, žmonės bėgo į tą vietą. Tuo tarpu gydytojas bėgo, o nežinomas žmogus su revolveriu jį vijosi. Pagaliau, jis pasivijo gydytoją ir jau prikišo prie jo galvos revolverį, bet kada paspaudė, tai revolveris neiššovė. Jis norėjo antru sykiu šauti, bet policmanas lazda drožė jam į galva ir jis suknubio nespėjęs išsauti.

Kada jį suareštavo, tai pasirodė, kad tas gydytojas, dešimt metų atgal, jį buvo pripažinęs bepročiu ir atidavęs jį bepročių namui. Dabar jis sumanė tam gydytojui atsisteisti — paleisti jį jį kelius šūvius.

Mes pirmiau dirbome dirbtuvėse, kaip ir visi, o kada nusibodo fabrikuose dirbti — nusipirkome valgyklą ir jį trumpą laiką užsidirbome gerokai pinigų. Dabar duodame kitiems gera progą pasidaryti pinigų. Vėduosiems žmonėms tinkamas biznis; taipgi sumanus valkinas arba mergina gali eiti į tą biznį. Pardavimo priežastis ir kaina sužinosite vietoj. Atsiskaitite į "Laisvės" ofisą, 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

PARDUODAM FARMAS, NAMUS ir visokius biznius Hartforde ir apilinkė. Dabar labai gera progą pirkti todėl, kad miestai labai sparčiai auga ir nuosavybės kyla, o turint pinigų, tai galima daug laimėti. Taipgi kurie norite pirkti farmą tabako, gyvulių, paukščių ar daržovių, tai geriausia pirkti šioj apilinkėj, nes laukai lygūs, žemė gera ir viskas brangiau parduoda negu kitur. Norinti ką nors pirkti, nušūnokit ateiti į mūsų ofisą, o iš toliau išanksto praneškit mums, kada atvažiuosit, tai mes pasitiksim ir visi būsit užganėdinti. M. Švilpa and J. Nixon Real Estate 518 Main St., Hartford, Conn. Tel. 2-6518 196-223

ISIRANDAVOJIMAI Pasirandavoja puikus 7 kambarių ir maudynė. Yra elektras ir steam heat. Randa labai pigi. Atsiskaitit po No. 57. Bushwick Ave., 1st floor, Brooklyn, N. Y. 221-223

ISSIRANDAVOJA 5 kambarių, naujai įtaisyti, randa \$26 mėnesiai. Kreipkitės, 343 So. 4th St. tarpe Hooper ir Keap gatvių. Klauskit Janitor. 222-224.

Bell Phone: Oregon 0862-J. Dr. Ignotas Stankus 1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa. L-I-E-T-U-V-I-S DAKTARAS (gydo ligas) IR CHIRURGAS (daro operacijas). OFISA VALANDAS: Nuo 9 iki 11 A. M. Nuo 2 iki 4 P. M. Nuo 7 iki 8 P. M. Nedėliomis, Nuo 10 iki 3 P. M. Reporteris.

PARENGIMAI IR SUSIRINKIMAI

ADP LS 1 KUOPOS NARIAMS. Draugai, kiekvienas pribūkit regularin kuopos susirinkimam, kuris įvyks sekantį pirmadienį, rugsėjo 21 d., "Laisvės" name. Prasidės lygiai 8 val. vakare. Susirinkime bus renkami delegatai į sekantį Lietuvos Sekcijos Suvažiavimą. Taipgi yra šiaip svarbių dalykų, kurie reikalinga apdiskuoti ir išrūti. Pribūkit laiku. Organizatorius.

BROOKLYNO LIETUVIAMS. Lietuvių Amerikos ūkėsų Klubo pradeda rengti žemiojo sezono pasilinksminimus. Pirmas įvyks kaip pasirūkymo vakaras 11 d. spalio (October), savam name. Antras parengimas, tai bus metinis, įvyks Padėkavonės dienų. Rengiamas vakariėnė. Tiedu parengimai įvyks po N. 1135 Putnam Ave., Brooklyne. Tėmykit platusius pranešimus, kurie tilps vėliau. Klubo Korespondentas.

Siuomi pranešame gerbiamiems Brooklyno lietuvims, jog mes atpūkime Restorantą "Kamėš" ant 679 Driggs Ave., kampo Fillmore Place. Subatoj, 19 d. rugsėjo, bus atidarymas, nes dabar pertaisme viska naujai. Todėl, subatoje meldžiame visus atsilankyti, mes darysime geriausias lietuviškas ir amerikoniškas valgius, su mandagiausiu patarnavimu. Savininkai: V. Berenis ir S. Norvaiša 221-224

PARDAVIMAI

Parsiduoda pool room'is — penki stalai. Gera progą pirkt. Atsiskaitite tuojau. 756 Grand St., Brooklyn, N. Y. 223-225

PARSIDUODA AUTOMOBILIUS, 5 pasaziurių, uždarytas, gerara stovy. Gera progą pigiai pirkti. J. N. ZAJANKAUSKAS 26 Union Ave., Brooklyn, N. Y. Tel. Stagg 7127 221-223

Parsiduoda restoranas ir kėndžiū storas. Prie štoro yra 3 kambariai ir visi įtaisymai. Taipgi parsiduoda ir formišius už \$100.00. Galima pirkti ir kavalkais. A. E. 118 Harrison Ave., Brooklyn, N. Y. 220-225

Parsiduoda bučernė ir grocernė. Vieta gera bizniui ir biznis gerai eiti, bet per trejetą metų reikėjo susipykti su daugeliu žmonių, tai nenoriu girėdėti barmui, todėl parduodu labai pigiai. Norintieji pirkti duosiu ir ant išmokėjimo taip, kad pirkėjas nesigalėtų pirkti. R. Stanley 319 Plymouth St., C. Brooklyn, N. Y. 221-223

Parsiduoda gera, užleiglyva restoracija (valgykla), labai bizniškoj vietoj, vienas blokas nuo dokų. Parduodama iš tos priežasties, kad partneriai nesuitaiko. Nepaprasta progą tiem, kurie nori eiti į jau plačiai išdirbtą biznį. Norintieji pirkti tegal kreipiasi ant šio adreso: 150-10th Ave., tarpe 19th ir 20th St., New York, West Sidej. 223-224

EIKITE Į BIZNĮ — PASIDARYSITE PINIGŲ.

Mes pirmiau dirbome dirbtuvėse, kaip ir visi, o kada nusibodo fabrikuose dirbti — nusipirkome valgyklą ir jį trumpą laiką užsidirbome gerokai pinigų. Dabar duodame kitiems gera progą pasidaryti pinigų. Vėduosiems žmonėms tinkamas biznis; taipgi sumanus valkinas arba mergina gali eiti į tą biznį. Pardavimo priežastis ir kaina sužinosite vietoj. Atsiskaitite į "Laisvės" ofisą, 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

PARDUODAM FARMAS, NAMUS ir visokius biznius Hartforde ir apilinkė. Dabar labai gera progą pirkti todėl, kad miestai labai sparčiai auga ir nuosavybės kyla, o turint pinigų, tai galima daug laimėti. Taipgi kurie norite pirkti farmą tabako, gyvulių, paukščių ar daržovių, tai geriausia pirkti šioj apilinkėj, nes laukai lygūs, žemė gera ir viskas brangiau parduoda negu kitur. Norinti ką nors pirkti, nušūnokit ateiti į mūsų ofisą, o iš toliau išanksto praneškit mums, kada atvažiuosit, tai mes pasitiksim ir visi būsit užganėdinti. M. Švilpa and J. Nixon Real Estate 518 Main St., Hartford, Conn. Tel. 2-6518 196-223

ISIRANDAVOJIMAI

Pasirandavoja puikus 7 kambarių ir maudynė. Yra elektras ir steam heat. Randa labai pigi. Atsiskaitit po No. 57. Bushwick Ave., 1st floor, Brooklyn, N. Y. 221-223

ISSIRANDAVOJA 5 kambarių, naujai įtaisyti, randa \$26 mėnesiai. Kreipkitės, 343 So. 4th St. tarpe Hooper ir Keap gatvių. Klauskit Janitor. 222-224.

Bell Phone: Oregon 0862-J. Dr. Ignotas Stankus 1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa. L-I-E-T-U-V-I-S DAKTARAS (gydo ligas) IR CHIRURGAS (daro operacijas). OFISA VALANDAS: Nuo 9 iki 11 A. M. Nuo 2 iki 4 P. M. Nuo 7 iki 8 P. M. Nedėliomis, Nuo 10 iki 3 P. M. Reporteris.

Isirandavoja 4 kambariai, maudynės, kiltas vanduo, elektros šviesa, randa labai pigi — \$26 mėnesiai. Matyt galima bile kada. Atsiskaitite. 522 Metropolitan Ave. Kambario No. 2 Brooklyn. 223-225

Telefonas: Stagg 9105 Dr. A. Petrika LIETUVIS DENTISTAS X-Spindulų diagnoza 221 SOUTH 4-TH STREET BROOKLYN, N. Y. Priešais "Bridge Plaza" Valandos: (10-12 prieš piet 2-8 po piet Penktadieniais ir sekmadieniais tik sulgy sutarties.

A. L. CEASAR, M.D. Gydo Ausų, Akių, Nosies ir Gerklės Ligas 109 EAST 87TH STREET Tarp Park ir Lexington Avenues NEW YORK CITY Ofiso valandos: Nuo 10 iki 12 val. ryto, "6" ir "8" vakarė. Ir pagal sutartį.

Sugedę Dantys — Suirus Sveikata Išegzaminuotu dykai. Savo darbą garantuojame. Taisome ant išmokėsio. DR. H. & J. ZASULY Chirurgai-Dentistai 257 So. 2nd St., Brooklyn, N. Y. (kampus Havemeyer) Antras ofisas: 188 Flatbush ave. Cor. 5th ave.

Jei Nori Būt Sveikas, Valgyk Valgius, Gamintus LORIMER RESTAURANT 417 LORIMER ST. "Laisvės" Name, Brooklyne. Kuriam dar neteko būti ir paragauti tikrai lietuviškai pagamintų valgyklų, tai meldžiame ateiti ir persitikrinti. Savininkai: A. VELICKA ir J. SUTKUS Telephone Triangle 1450.

LIETUVIS FOTOGRAFAS IR MALIORIS Nufotografuoja ir numaliovoja visokius paveikslus įvairiomis spalvomis. Atnaujina senus ir krajavus ir sudaro su amerikoniškais. Darbą atlieka gerai ir pigiai. Kreipkitės šiuo adresu: JONAS STOKES 173 Bridge St., C. Brooklyn, N. Y.

DIDELĖ RAKANDŲ KRAUTUVĖ Perkaime ir parduodame naujus ir antrancinius rakandus. Puikliausiai aptaisome visokias kedes ir sofas taip, kad iš senų pasidaro naujos. Nupaliojuome ir nuvarniujuojame visokius rakandus. Taipgi turiu trokš ir reikalui esant perkraustau formišius ir kitką. FRANK GIVIS 540 GRAND ST., BROOKLYN Tarpe Lorimer ir Union Ave. Telephone Stagg 0783

J. LEVANDASKAS GRABORIUS 107 UNION AVENUE BROOKLYN, N. Y.

AR NORI VALGYTI GERĄ DUONĄ? Jeigu taip, tai imk duoną iš GARSO KEPTUVĖS (Seniausia Įstaiga) Turėdami kokį nors užsakymą ir norėdami valgyti gerą, skanią, puikiai padarytą duoną, tai visados kreipkitės į mus. Duoną aušiname ir į kitus miestus. Savininkai: W. Masiulevičius ir A. Šlurpški 209 BEDFORD AVENUE BROOKLYN, N. Y. Telephone Greenpoint 2876.

ATEITIES ŽIEDO JAUNUOLIAMS SKAITYMAI LIETUVIŲ MOTERŲ PROGRESYVIO SUSIVIENIJIMO ISLEISTAS VAIKAMS VADOVELIŲ TAI YRA PUIKI IR PAMOKINANTI KNTGA 224 paslapių, drutais popieriniais aparatai. Kaina tik 50 centų Su užsakymais kreipkitės šiuo adresu: "DARBININKŲ BALSAS" 46 Teneyck St., Brooklyn, N. Y.

VYRIŠKŲ DRAPANŲ KRAUTUVĖ Užlaiku drapanas geriausių kompanijų. Skrybėles, kepuras vyrų ir vaikams. Padarau nuo lietaus apsiaustus (rainkotas) vyrų, moterims ir vaikams. Prašau Tamistą reikale atsilankyti, o būsite pilnai užgandinti. S. PAUŽA 131 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

A. L. CLOTHING CO. LIETUVIŠKA DRABUŽŲ ĮSTAIGA Mes užlaikome didžiausią krautuvių jausių madų drapanų suaugusiems, monei ir vaikams. Taipgi suvame visų sakymų ir "Mail Orderius" į katus per mūsų agentus. Užlaikome didelį pasirinkimą visos mados audekų. Krautuvių adara pasidaro, nedėliomis ir įventadieniais nuo ryto iki 1:30 po pietų. Ateikite pasižiūrėti. A. L. Clothing Co. 215 Manhattan Ave. Brooklyn, N. Y.

Lietuvių Technikos, Automobilų MOKYKLA — ir — DIRBTUVĖ geriausiai įrengtoje vietoje. Praktikos pamokos išardyt, sutalpyt ir sudėt visokius motorius, apie elektrą ir važiavimą. Pilnas kursas šoferio-mechaniko lietuvių ir anglių kalboj veda visiem finomas ir per 15 metų prityres Inspektorius L. TIKNEVICIUS. Garantuojame laisni ir diplomą. Pajieškore darbo. Ateikite apžiūrėti mūsų mokykla. Mokykla atdara nuo 9 ryto iki 9 vakarų. Mėnesio 11 val. ryto iki 3 val. po pietų. Klesos dienomis ir savaitėmis. NEW YORK AUTO SCHOOL 228-2nd Avenue, (Kampus 14 gatvės) New York

Dr. LOUIS ZINS, SPECIALISTAS Gydym paskemmingai įvairias ligas VYRŲ IR MOTERŲ NEPAISANT KAIK PAVOJINGA LICA, KAIK SENAI KENTIAS GALIU PAKELTI MANO GYDYMAS SUTEIKIA PASAUSI MES įvairiuose apsirėikimuose ligų, Odos, Kraujų Nevalumo, Odes Sugedimo, niškų Skaudulių, Abelo Nervų Silpnėjimo, nu, šlapinomis Nesmagumu, Reumatizmo, merhoido ir visų kitokių ligų. Ar daro žaminuoti savo kraują ir ar final padėtį? X-Ray; kraujas tiriama Wassermano tema ir vaistais. Teisingas tyrėdijimas dymas.

UZMOKESTIS PRIEMAMA IR SYKIU SUTEIKIAMAS mano ypatiskas patarimas kiekvienam atsilankiusiam, nes prie kiekvieno paciento būnu ypatiskai. KALBAME LIETUVISKAI. PATARIMAS IR EGZAMINAVIMAS DYKAI. Kasdien: nuo 9 iki 9 val. vakarė. Nedėliomis: nuo 9 ryto iki 4 p. p. DR. ZINS 15 METŲ SPECIALISTAS 110 East 16th St., Tarpe 4 Ave. ir Irving Place New York, N. Y.

"DARBININKŲ BALSAS" Leidžia Lietuvių Moterų Progresyvis Susivienijimo Išleina prieš pirmą kiekvieno mėnesio. PRENUMERATOS KAINA METAMS 2 DOLERIAI. Tai yra labai interesingas ir pamokinantis turnalas. Jis pa apmąymas viso tarptautinio moterų ir abelo darbininkų mo. Daug talpinama eilių ir apysakų. Kiekviens, norintis ir pamokinančių pasiskaitymų privalo užrašyti "Darbininkų Balsas" Ypatinai moterys privalo skaityti, nes daug moterų klausomų denama jame. "DARBININKŲ BALSAS" 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

Manhattan Hats

Žinomos Kaip Geriausios

Mes švenčiame sukaktuves 20-ties metų, persikraus-tydami į gražiausią ir didžiausią krautuvių po num. 264 GRAND ST. (kamp. Roebing St.), BROOKLYN

Širdingai kviečiame atsilankyti į mūsų naujai įrengtą krautuvių ir apžiūrėti rudenines Skrybėles ir Kepures. Pirkdamas skrybėlę, persitikrink, kad būtų ženklas Manhattan Hats. Mes už laikomė ne vien vėliausios mados, bet ir geriausios materijos ir geriausiai padarytų, kurios nemaino savo iš-žiūros. Galite pasirinkti sulgy savo skoniu, noru ir mada.

Mes turime skyrių vadinamą Society Club Hats, už kurias atsakome raštiška garantija už jų gerumą ir užganėdinimą.

KAINOS \$3.00, \$4.00, \$5.00, \$7.00

Pasinaudok mūsų geru tavoru MANHATTAN HAT STORES

264 Grand Street, Brooklyn, N. Y. 479 Grand Street